

WILLIAM
SHAKESPEARE

KING LEAR

VERTALING SIMON
DE VOS

Personages:

Lear *oude vorst van het Rijk, heeft een hersentumor*

Kent/Nar *kabinetschef van Lear*

Gloucester *hoogste diplomaat van het Rijk, kettingroker*

Edgar *zoon van Gloucester, afgestudeerde filosofiestudent*

Edmund *onechtelijke zoon van Gloucester, speechschrijver van Lear, communicatiestrateg*

Goneril *oudste dochter van Lear, vrouw van Albany, erft het oostelijke deel van het Rijk*

Regan *vrouw van Cornwall, erft het noordelijke deel van het Rijk*

Cordelia *jongste dochter van Lear, een geest vanaf het tweede bedrijf*

Cornwall *man van Regan, leider van het noorden, crypto-homoseksueel*

Albany *man van Goneril, leider van het oosten*

eerste bedrijf

Het regent binnen

Eerste Scène

*De drie dochters Goneril, Cordelia, Regan liggen op scène,
reconstrueren een lied uit hun jeugd. Harmonie*

cordelia goneril regan *zingen*

Witte zwanen, zwarte zwanen

Wie wil er mee naar Engeland varen

Engeland is gesloten

De sleutel is gebroken...

Lear op, Regan en Goneril af

lear

Is er dan geen smid in 't land

Die de sleutel maken kan

...

cordelia Papa!

lear 'Waar is mijn visje,

waar zit mijn visje verstopt?

Ik heb zo'n onvoorstelbare

reusachtige honger.'

cordelia Waaa! Het zeemonster.

lear Waar is mijn visje? Hier?

Of hier? Misschien hier.

Ik ruik... heerlijke... vissoep!

cordelia Ik zit niet achter de haag, zeemonster.

Ge kunt mij niet vinden.

Cordelia werpt zich op haar vader.

lear en cordelia

Want zeemonsters wonen niet in de tuin,

zeemonsters bestaan niet.

lear Lieve dochter van mij,

hoe onbezonnen ge met uw zussen

speelde op het terras van ons huis.

cordelia Gij, hengelend naar een lach van mij,

oude vieze man.

lear Ik zat u als een gek achterna.

Vol spanning zag ik u van achter de buxus kijken met die

spleetogen van u tot het zee-monster opdoemde. Die lach

van u deed mij leven. Doet mij leven.

cordelia Ik heb geen spleetogen.

lear Wat gaat de tijd snel, Cordelia.

Laten we heel even zitten.

Gewoon even stil zitten.

cordelia Och papa, ge zijt weer sentimenteel.

lear Het overvalt mij als een te vroege herfst.

Ge zijt ook zo groot geworden, zo mooi.

cordelia Ja en gij dus vreselijk oud

en nog veel lelijker. Als uw...

Papa, gaat het, papa?

lear Steken in mijn hoofd. De kassen van mijn ogen

drukken tegen mijn schedel.

cordelia Wat zeggen de dokters, papa?

lear Ze zeggen van alles om niets te moeten zeggen.

cordelia Misschien moet ge er een punt achter zetten. Ge hebt hard genoeg...

lear Ja, ja, ja, en wat moet ik dan doen?

Scrabble spelen?

cordelia Ik vraag u gewoon om voor uzelf te zorgen. Dat zou nog eens een nieuwe uitdaging zijn. Voor uzelf zorgen.

lear Ik ben nog niet klaar, Cordelia.

Dit Rijk, ons Rijk is uit onze handen aan het glippen, als zand tussen onze vingers.

cordelia Juist daarom. Beter half gekeerd, dan helemaal verdwaald. Laat anderen het oplossen. Gij hebt genoeg gedaan.

lear Ik kan nog veel meer doen, Goneril.

cordelia Cordelia.

lear Het volk ziet de crisis als iets abstracts

een onweer dat in de verte dreigt, maar dat ons nog niet heeft bereikt, terwijl...

cordelia ...we er middenin zitten.

lear Iedereen keek naar ons. Noord, Zuid en Oost eindelijk

verenigd. De grootste economie ter wereld, de ontwikkeling van één markt, één munt, één supranationaal bestuur: het grootste experiment in de geschiedenis. We zijn het grootste laboratorium waarin alle samenwerkingsmethodes werden uitgetest. Voor de hele wereld. We zullen een uitweg vinden. Wij zijn nog steeds pioniers.

cordelia Een kat kan al lang zijn jongen niet meer vinden in jullie besluitvormingsprocedures. Uw laboratorium staat op springen, papa.

Elke dag verliest het Rijk aan legitimiteit.

lear Wat stelt ge dan voor?

cordelia Eén mens, één stem. Dat zou een begin zijn. Maak van het Rijk een Rijk van burgers in plaats van een unie van naties.

lear Een vat vol geestdrift, juist gelijk uw moeder.

cordelia Zorg ervoor dat er gelijke vertegenwoordiging is over het hele Rijk.

Dan zijt ge meer dan een voetnoot in de geschiedenis, dan schrijft ge geschiedenis.

lear Ik moest onlangs denken dat uw moeder volgens mij écht geloofde dat, als zij het hard genoeg geloofde, ze niet zou sterven.

cordelia Leer voor uzelf zorgen, papa, doe het voor ons.

lear Ik zal een stap opzij zetten. Ik weet wel...

Maar het lijkt alsof ik een stuk...

Ik ben nog steeds de garantie op...

cordelia Stabiliteit is geen gegeven Gods.

Papa?

lear *duizelig* Cordelia, Cordelia, zeg mij, dat ik het goed gedaan heb.

cordelia Ja, ja, papa, tuurlijk.

lear Ja, nee, nee, zeg het mij.

cordelia Wat?

lear Ge moet het mij zeggen.

cordelia Dat ge het goed gedaan hebt.

lear ...

cordelia Ik heb het toch gezegd.

lear ...

cordelia Ge hebt het goed gedaan, papa, alles, wij, het Rijk,
maar nu is het tijd om...

lear Kunt ge niet gewoon zeggen...

In dat geval zal het vreselijke zeemonster het visje
verslinden en...

cordelia Stop ermee, papa.

Ik ben geen drie jaar meer.

Tweede Scène

Goneril, Regan

Vorbereiding op de finale speech van Lear

goneril Muntje, Regan?

Altijd paraat, zusjelief.

Ge weet nooit dat ge onverhoeds

ergens uw tong moet indraaien.

regan Ooo, Goneril, gij onverbeterlijke sloor.

Verandert ge dan nooit?

goneril Kijk wie het zegt.

Een blik verraadt meer dan duizend woorden.

Ik heb u wel zien loeren, zusje.

Ogen zijn de spiegel van de ziel, vergeet het niet.

regan Als ogen de spiegel van de ziel zijn,

zie ik in de uwe het reservoir van uw lusten.

Loeren, naar wie?

goneril De nieuwe speechschrijver van Lear?

regan Edmund?

Schrijft Edmund nu ook al papa's speechen?

goneril Edmund schrijft voor wie hem vraagt,

het maakt hem niet uit of uw partij groen of zwart kleurt. Hij draait zijn kont naar waar de wind waait. Hebt ge dat van hem gezien, trouwens?

regan ...

goneril Zijn kontje.

regan Nog strakker dan dat van zijn broer Edgar.

goneril Edmund is dan ook geen échte broer.

regan Ge weet toch wat ze zeggen over bastaards?

Een product dat door de diefstal van wellust meer vuur en kracht in zich draagt dan iemand die tussen de mufte lakens wordt verwekt.

O Goneril, als ik zou kunnen, ik weet niet of ik...

goneril O, sloerie! Ge zijt nog maar juist getrouwd.

regan Cornwall ziet er goed uit, zeker.

goneril Stevige kuiten, brede rug.

regan Goeie kont.

goneril Een dekhengst.

Waarom dan uitkijken naar een nieuw racepaard?

In uw geval was ik allang tevreden.

regan Oei. Presteert Albany niet?

goneril O schat, Albany combineert stand met aanzien, ja. Een politicus langs buiten

maar vanbinnen... Wist ge dat hij...
regan Nee, echt? En hoe is dat?
goneril Vraagt ge mij nu echt hoe het is om...
Goneril fluistert haar een geheim toe.
regan Gatver, Goneril.

Derde Scène

Gloucester, Kent

Vorbereiding op de finale speech van Lear

gloucester *rookt* Ik dacht dat Lear het meer had voor
Albany dan voor Cornwall?

kent Die indruk heb ik ook lang gehad,
maar wie zal het zeggen dezer dagen.

Ik niet in ieder geval,

ik kan zeggen wat ik wil,

Lear luistert liever naar charlatans
dan naar zijn politieke adviseurs.

gloucester Naar Albany en Cornwall?

Laat ons zeggen dat Goneril en Regan de dans bepalen en
dat Albany en Cornwall het ritme mogen aangeven.

kent Ik bewonder uw optimisme, Gloucester,
maar ge kunt uw kop niet in het zand blijven steken. Het
liefst van al zou Lear de leiding van het Rijk overdragen
aan Cordelia, de jongste van de drie. Hoe denkt ge dat de
twee anderen daar mee omgaan? Voor Regan kan de boel
niet snel genoeg ontploffen: als de deur op een kier komt te

staan zal ze niet aarzelen om ze met alle geweld door te stampen en Goneril praat alleen maar naar de mond van het volk.

gloucester Beste Kent, gij weet als geen ander hoe ge over de winkel moet waken én een nieuwe aanbouw moet beginnen, ook al is uw bouwvergunning er nog niet.

kent Toch iemand die mij naar waarde weet te schatten. En euh, proficiat trouwens.

gloucester Proficiat?

kent Welja, de aanstelling van uw... van Edmund.

gloucester Mijn zoon, ja, Edmund.

Hij moest toch ergens aan een job geraken.

gelach van beiden

Vierde Scène

*Vorbereiding op de finale speech van Lear
Albany en Cornwall staan te pissen.*

cornwall Albany!

albany Cornwall.

cornwall How far can you pee, Albany?

albany Excuseer?

cornwall Hoe ver reikt uw straal, schat ge?

albany Hoe ver dat mijn straal reikt...

...

En die van u?

cornwall My dear, dear Albany, ik moet bekennen dat ik genereus ver zou willen pissen, echt waar, maar ik moet steeds tegen de wind in pissen, Albany. Steeds tegen de wind in, net als gij, trouwens. Met alle respect, Albany, maar ge wilt toch niet de pispaal zijn van Jan en alleman. En al zeker niet die van uw vrouw. Space! Mannen als wij hebben ruimte nodig.

albany Ik gedij in de ruimte die ik krijg en ik pis zover die ruimte reikt.

Goneril en ik zijn mekaars gelijke. Ik steun haar zoals zij haar vader steunt, die ik altijd heb gesteund.

cornwall Maar begrijpt ge niet dat als mannen samen pissen, Albany, ze een stuk verder pissen. Verder!

albany Hoe ver wilt ge dan wel pissen, Cornwall?

cornwall The next level, Albany.

Als wij onze krachten bundelen is dit een win-win situatie voor iedereen.

albany Ik was altijd jaloers op vrouwen die samen naar het toilet gingen, maar ik moet zeggen, beste Cornwall, samen pissen wordt door menig man zwaar overschat, me dunkt.

Vijfde Scène

Edmund alleen, licht aangeschoten tegen zichzelf, is bezig met Lears speech, improviseert

edmund ‘Vrienden, collega’s,
ik heb lang nagedacht over het Rijk,
over de toekomst van ons Rijk.’

drinkt

Een blend, niets zo heerlijk als een goeie blend:
een mengsel van verschillende whisky’s,
verschillende distilleerderijen,
uniek in zijn verscheidenheid.

Vergeet nooit vanwaar ge komt, Edmund:
uit wel duizend vaten
de beste, scherpste, lekkerste granen
gerijpt en gebotteld én verkocht
als één.

neemt een laatste slok

De laatste keer dat iemand mij bastaard noemde
was in de lagere school
en die mocht tandjes rapen.

Maar ik zal de rol spelen
die van mij wordt verwacht:
nederig, gediensig. Als hij die zijn plaats kent.
Weet ge, als ge een leugen vertelt,
dan moet ge geen kleine leugen vertellen,
maar ge moet de leugen zo groot maken
dat niemand zich kan voorstellen dat
ge dat ooit zou durven doen.
Als de waarheid uitkomt,
blijft er toch altijd iets van hangen, van die leugen.
Ah, Edgar, lieve broer,
meneertje zuivermans,
ge weet toch dat een raszuiver varken
geen kans op overleven heeft?

Zesde Scène

Cordelia, Kent

Vorbereiding op de finale speech van Lear

kent Cordelia, lieve Cordelia,
uw vader slaat mijn adviezen in de wind
keer op keer.
Hij neemt op eigen houtje beslissingen,
hij weert mij uit de agenda
en bekokstooft vanalles
waar ik geen weet van heb.
Wat is mijn functie eigenlijk?
Een adviseur zonder adviesrecht?
Ik hou van Lear als van een broer die ik nooit heb gehad,
zijn vader heeft mij opgenomen
als familie.
Gij Cordelia, gij kunt met hem praten,
gij hebt het hart en de passie van uw vader,
gij zijt de opvolging.
Ge zijt onze hoop op eenheid.
cordelia Ik weet hoe dierbaar het Rijk is voor u

en dus hoe dierbaar papa is voor u.

Maar ik heb geen zin om in een bedrijf te stappen om hier en daar wat richtlijnen te herzien.

kent Wat is dat toch met jullie?

Ge kunt niet aan de zijlijn roepen dat ge verandering wilt.

Als ge iets wilt doen, moet ge het mijneveld in.

cordelia Ik wil niet aan het roer staan van een zwalpend schip.

Ik wil het radicaal kunnen bijsturen
en als ik daar geen mandaat voor krijg
doe ik wel iets anders.

kent Ik begrijp wel dat ge bang zijt, Cordelia,
het is ook een immens avontuur. *speelt in op het
metaforische taalgebruik van haar vader*

De golven doorklieven, de stormen trotseren,
ons geliefde konvooi door de stromingen sturen.

En gij moet ons het kompas helpen vinden,
op u kan ik veilig zeilen.

Ga met uw vader babbelen. *af*

cordelia Ik zeg net...

Is er eigenlijk iemand die luistert?

Zevende Scène

Edgar, Edmund, Gloucester

Gloucester eet een hamburger. Edgar komt laaiend enthousiast op, springt op Edmund.

edgar Eindelijk vrij.

Met grote onderscheiding.

Vrij! Na vier jaar mijn kloten afdraaien in die maffe aula's.

edmund Geweldig! Een filosoof in de familie!

gloucester *klungelig met krant en burger*

Goed gedaan, jongen. Proficiat.

Uw artikel 'Waarom het Rijk een Republiek moet worden' staat gepubliceerd in alle kranten.

edgar Fantastisch, toch?

gloucester Het voelt een beetje aan als nestbevuiling, moet ik zeggen.

edmund Ah, pa, het is toch net de diversiteit van meningen die de waarde van het Rijk uitmaakt?

Dat hebt gij ons met de papa-lepel ingegeven.

gloucester *reageert geërgerd op Edmund*

En nu? Wat gaat ge nu doen?

edgar Reizen door het Rijk! Een jaar lang.

Of langer. De praktijk toetsen aan de theorie.

Is dat biologisch, pa?

gloucester Wat?

edgar Wat ge aan het eten zijt.

gloucester Weet ik veel.

edgar Hoe weet ik veel?

Weet ge dan niet wat ge naar binnen steekt, pa?

gloucester ... Kip

edgar Ah, kip.

gloucester *geërgerd* Ja, kip. Kip, ja, kip...

Weet gij hoeveel wetten wij gestemd hebben

om de veiligheid, de traceerbaarheid én het welzijn te

garanderen van wat ik naar binnen steek?

We hebben het gecontroleerd

tot in de puntjes,

van boer tot bord.

Moraalridder!

edgar Zo'n beest zit samen met twintig andere plofkippen

zes weken opgesloten in een kooitje van amper vijftig

centimeter. In die tijd wordt een kuikentje opgepompt tot

een vleeshomp van twee kilo. Zo'n beest wordt vetgemest

tot het door zijn poten zakt. Het krijgt doorligwonden,
spasmes, begint te niezen, te rochelen, te braken, met
blindheid en verlamningsverschijnselen tot gevolg.

gloucester We hebben de kooien van vijftig centimeter al
lang verboden.

edgar Hoe frequent zijn jullie controles?

Ik kan alvast vier staten opnoemen die de regels faliekant
aan hun laars lappen.

gloucester Had dan politieke wetenschappen gestudeerd!

Wie managet hier de boel, denkt ge?

Huis-tuin-en-keukenfilosofen?

edmund Papa, Edgar bedoelt...

gloucester Edgar heeft geen tolk nodig, lijkt me.

*Edgar en Gloucester af. Edmund blijft alleen achter. Cordelia
op*

cordelia Edmund.

edmund En hop, het masker van onschuld.

gespeeld verwonderd Cordelia.

cordelia Ik kan niet ingaan op uw verzoek, Edmund.

Hoezeer ik u graag heb,
ik ben niet verliefd op u.

Sorry. *kust hem op de wang. Gaat weg*

edmund *persifleert haar*

‘Ik kan niet ingaan op uw verzoek, Edmund,
ik ben niet verliefd op u.’

Burgertrut!

Een verloren slag is nog geen verloren oorlog.

Achtste Scène

*Gloucester, Kent, Albany, Cornwall, Lear, Edmund, Goneril,
Regan, Cordelia, Edgar
Finale speech van Lear*

edmund De laatste aanpassingen zijn gebeurd, heer. Dit is uw finale speech.

lear Hier en nu zal ik geschiedenis schrijven, Edmund.
Merci!

Vrienden, collega's,
ik heb lang nagedacht over het Rijk,
over de toekomst van ons Rijk,
maar ook over het verleden.
Herinnert ge u hoe de wereld waarop wij leven, dreef op de rug van drie walvissen,
Noord, Zuid en Oost,
en er was geen voorzienigheid en geen evenwicht,
maar alleen de grillen van drie monsters.
Herinnert ge u de dikke formulieren
voor elk postpakketje,

van eindeloze problemen als ge over de grenzen wilde studeren of werk zoeken?

Van eindeloze controles aan de grens met Oost en Zuid.

Van mistige wisselkoersen.

Twee eeuwen lang zijn we er alleen maar op vooruit gegaan.

Nergens ter wereld verdient de gemiddelde burger meer dan hier.

Nergens ter wereld heeft de burger zoveel voorzieningen.

Nergens ter wereld heeft de burger zo veel vrije tijd. Nooit is met zo weinig middelen de democratie, welvaart en stabiliteit zo sterk bevorderd als in ons Rijk.

Maar we moeten ook erkennen, vrienden, collega's, dat de constante vooruitgang ook gezorgd heeft voor culturele verschuivingen

die ons een onbekende wereld binnenvoeren, een Neuland.

In vergelijking met onze ouders of zelfs met ons leven jullie, de jeugd in een nieuwe beschaving.

Die mooie grote veranderingen zorgen ook voor verwarring.

Verwarring voedt angst, eenzaamheid
en het gevoel van verlies van controle.
Ik hoor hoe globalisering de boeman wordt van alles wat
misloopt.
Maar ik zeg u, globalisering maakt geen slachtoffers,
uitgestelde hervormingen wel.
Een Rijk houdt zich in beweging zolang het er in slaagt
zichzelf te herensceneren, zichzelf te transformeren.
Laten we de wereld met iets nieuws verrassen.
Is dat niet wat ons bindt?
Ik schud de zorgen en lasten van mij af
en laat die aan mijn meisjes om te dragen.
Ik draag de macht over aan jullie, vrouwen, dochters omdat
ik weet dat jullie als zorgzame moeders zullen waken over
het voortbestaan
van het Rijk.
Jullie zullen samen zorgen voor eenheid, verbondenheid,
zoals ik mijn leven lang
heb gedaan.
Lieve Goneril, Regan, Cordelia,
de liefde die jullie voor het Rijk koesteren
is de liefde die jullie mij toedragen.

Dus vertel mij:

wat zijn jullie idealen?

waar willen jullie voor vechten?

waar willen jullie voor sterven?

Goneril, gij zijt de oudste,

spreekt gij als eerste.

goneril Nooit heb ik iemand gekend, lieve papa,

die zo toegewijd was aan de politiek.

Uw idealen heb ik geërfd

als waren het natuurwetten

en ze zijn dus ook mijn idealen.

En ik zie het als mijn taak om de eenheid te bewaren in de

traditie en volgens de waarden

die gij ons hebt geleerd.

lear Dat is wijs gesproken, lieve dochter,

en wat zegt mijn tweede oudste,

Cornwalls geliefde?

Liefste Regan, spreek.

regan Wat kan ik zeggen nadat mijn zus

zo'n oprechte wijze woorden heeft gesproken,

want wat zij net zei geldt ook voor mij:

zij heeft uit de grond van mijn hart gesproken.

Ik hou van u zoals ik van het Rijk hou.

En in die geest zal ik vol vertrouwen en zonder angst de broodnodige transformatie, de metamorfose van het Rijk op gang brengen.

lear Prachtig! Cordelia, mijn jongste, mijn visje, wat zegt gij?

cordelia Niets, papa.

lear Niets?

cordelia Niets.

lear Niets leidt tot niets.

Probeer nog eens, zeg iets.

cordelia De politieke verbeeldingskracht van het Rijk schuilt niet in de simpele overdracht van macht van generatie op generatie.

Durft ge het Rijk op het spel te zetten, vader?

Durft ge het echt?

gloucester Cordelia, draai uw tong om vooraleer ge spreekt want ge raaskalt.

cordelia Laat mij uitspreken, Gloucester, het Rijk kent al te veel vermoeide mannen in grijze pakken die de geur van de straten zijn vergeten.

gloucester Cordelia, hou uw mond,

zo ge nog enige aanspraak wilt maken op het Rijk.

cordelia De mond vol van ‘participatie’ en ‘democratie’,
maar wat is er democratisch aan een organisatie van oude
mannen die zelfs niet verkozen is? Hoe democratisch was
de inlijving van het Oosten?

goneril Ho, Cordelia!

cordelia En hoe politiek evenwaardig is het Zuiden echt?

gloucester Elke wet die hier vandaag gestemd wordt, is
goedgekeurd door drie verschillende instanties. Noord,
Zuid en Oost hebben een evenwaardige stem. Dus kom mij
niet vertellen dat wij niet democratisch zijn.

Het Rijk is een democratie die haar naam niet mag
uitspreken?

Wel, zie hier jeugdigheid,

ik, Gloucester, durf haar naam uit te spreken. Democratie!

cordelia Draai uw tong drie keer om voordat ge haar naam
uitspreekt.

Hang uw bureaucratische jassen aan de haak

en laat uw burgers echt meebeslissen.

Geef ze permanent spreekrecht

in plaats van stemrecht.

gloucester Ja, Cordelia,

laten we de burgers loten!
Wat is het volgende?
Gratis geld voor iedereen?
cordelia Wel ja, Gloucester,
dat is nog eens een bevrijdend idee.
lear Is dat alles wat ge te zeggen hebt?
cordelia Ge vroeg mij naar mijn idealen, vader.
lear Ik vroeg u naar uw liefde!
cordelia *stilte* Ah! Dat moet ik verkeerd gehoord hebben.
lear Hebt ge niets meer te zeggen, dan?
cordelia *in tranen* Nee, papa, ik heb niets meer te zeggen.
lear Uit niets komt niets.
Is dit wat uw hart zegt?
cordelia Ik kan alleen mijn hart naar mijn lippen tillen:
Ja, lieve papa.
lear Zo jong en zo hard.
cordelia Zo jong en zo oprecht.
lear Gij uw zin.
Laat dan uw oprechtheid uw erfdeel zijn.
Want bij de schittering van de zon,
bij de mysteriën van de nacht...
kent Lear...

lear ...Bij de krachten van alle planeten
waardoor we leven en vergaan.

kent Waarde Heer, ik had graag dat ge deze
schertsvertoning met mij had overlegd
want ge verwacht de idealen voor het Rijk
met liefde voor uw persoon.

lear Zwijg Kent. Ik ben het Rijk.

Wie van mij houdt, houdt van het Rijk.

En wie van ons Rijk houdt, houdt van mij.

kent Lear, er is hier niemand die twijfelt aan...

lear Hou uw mond, adviseur.

Ik praat met familie.

Dit is het einde van mijn vaderzorgen:

ik snijd u los, ik snijd mezelf los.

Ooit waart ge mijn dochter.

kent Lear...

lear Zwijg Kent, kom niet tussen de draak en zijn wraak.

kent Lear, royale Lear...

lear De boog is gespannen, Kent. Let op de pijl.

kent Laat de pijl los, al doorboort hij mijn hart.

Kent zal bot zijn als Lear zot is.

Gij denkt toch niet dat plicht

zijn mond zal houden

omdat macht zich kromt naar vlijerij?

lear Zij was mijn opvolging,

zij was mijn garantie op mijn oude dag.

Mijn hart zal zo koud zijn als mijn graf.

kent Hou uw scepter vast,

en denk na.

gloucester Lear, laten we alsjeblieft het hoofd koel houden

en politieke beslissingen niet doen afhangen van grote

emoties.

Dit is het moment, noch de plaats.

lear Cordelia, ge oogst wat ge zaait.

Ik durf het imperium niet op het spel te zetten?

Ik durf de democratie niet democratisch te maken?

Wel, laat het volk beslissen, het mag kiezen wat de

toekomst zal zijn van het Rijk.

Ziehier, het volgende referendum wordt vanaf morgen aan

de bevolking voorgelegd:

keurt u het voorstel om terug te keren naar de oude grenzen

en het Rijk op te splitsen

in Noord, Zuid en Oost goed of af.

Stemt de bevolking voor het voorstel,

dan houdt het Rijk op te bestaan.
gloucester Lear!
kent Oude dwaze Lear.
lear Kent, bij uw leven, houd uw mond!
kent Ik zal blijven roepen,
tot ge weer kunt horen,
blinde, dove man!
Herroep dat idiote referendum,
idiot!
Ik roep dat iedereen het kan horen,
Lear de idiot! Lear de idiot!
lear Idiot? Idiot? Wie is hier de idiot?
Uit mijn ogen!
Vanaf nu zijt ge voor mij een nar,
niets meer of minder:
NAR.
kent Nar? Ik een nar?
Dan zal ik de beste nar zijn die het Rijk kent.
trekt vest uit en broek half naar beneden
Weg Kent, welkom nar.
tegen Goneril en Regan
Ik hoop dat uit uw dure woorden
oprechte daden komen. *af*

cordelia Ik vraag u, vader, als men u vraagt
waarom ik uit uw gratie ben gevallen
zeg dan dat het is omdat ik iets mis:
altijd solliciterende ogen,
de tong van een slechte imitator
en ik ben blij dat ik die mis,
al kost het mij uw liefde.

lear Is dit alles wat ge kunt zeggen?

cordelia Ik kan niet anders, vader. Ik moet.

lear *stil* Ge waart beter nooit geboren.

cordelia Wel zussen, papa's parels,
zorg goed voor hem,
ik laat hem bij jullie welbespraakte harten
Ik wenste hem een fijner oord toe.

iedereen af, Edmund houdt Cordelia tegen

edmund Cordelia, Cordelia

cordelia Wat is er Edmund?

Ik heb u geantwoord. Wilt ge dat ik het nog eens herhaal?

edmund Dat zal niet nodig zijn, Cordelia.

Terwijl hij Cordelia vermoordt, persifleert hij Lear.

Mijn hart zal zo koud zijn als mijn graf.

tweede bedrijf

Het onweert binnen

Eerste Scène

Lear, Gloucester

Gloucester biedt Lear een sigaret aan.

gloucester For old time's sake.

lear Richmond zonder filter?

gloucester Niet meer te verkrijgen in het Rijk.

Ze roken.

lear Niets zo heerlijk om af en toe iets schandelijk illegaals te doen.

gloucester Elf jaar waren we toen we onze eerste sigaret rookten.

lear Weet ge nog hoe ik u leerde inhaleren?

gloucester Let op, uw moeder achter u!

Ze doen alsof ze verschieten en beginnen te hoesten. Ze lachen.

lear Daarnet werd ik uitgescholden voor leugenaar. 'Ge zijt een pathologische leugenaar, Lear.' Vroeger zeiden we 'u doet de waarheid geweld aan,' of, 'u hebt blijkbaar andere cijfers gezien dan ik.'

Maar gewoon, simpelweg, blunt: 'leugenaar'.

Nooit gebruikt. In heel mijn leven.

Respect, Gloucester, respect.

Wij konden ook serieus van mening verschillen,
maar er was altijd respect.

gloucester Het zijn verwarrende tijden, Lear.

Ge moet tegenwoordig opletten dat een handdruk
geen messteek is.

...

Ge weet wat de uitslag van uw referendum zal zijn, Lear?

En nu?

lear *zingt zacht*

Witte zwanen zwarte zwanen

Wie gaat er mee naar Engeland varen

Engeland is gesloten

De sleutel is gebroken

Is er dan geen...

Is er dan geen...

Is er dan geen...

vindt de woorden niet meer

gloucester

...Smid in het land

Die de sleutel maken kan?

...

Hoe gaat het met uw gezondheid, Lear?
lear Onvoorspelbaar, zoals het weer.
...
Mijn God, ik haat verliezen!
Verraden door mijn eigen bloed.
Weg Cordelia, slang, uit mijn hart, mijn hoofd.
roept Hallo, hallo,
is er iemand? Is er iemand?
Straks blijft er niemand meer over.
De enige overlevende van het Rijk
ben ik, én onze munt.
Gloucester. Ah! Mijn hoofd...
Lear krijgt een epilepsieaanval.
gloucester Lear... Lear.
roept Kent! Kent!
Kent komt op, helpt Lear.

Tweede Scène

Stemming, in verschillende talen

Edmund, Gloucester in crisis

stemming

We move on to the Albrecht Report

The Vote is open

Has everyone voted?

The vote is closed

The vote is adopted

The Fiona Report

The vote is open.

Has everyone voted?

The vote is closed

The vote is rejected

...

edmund Papa, papa...

PAPA!

gloucester Sorry.

edmund Ik weet niet of ik beter zwijg
dan spreek.

Misschien is het woord te sterk
en sorry dan daarvoor.

Maar als ik verzwijg
wat ik weet
voelt het als verraad.

gloucester Zeg het Edmund.

edmund Edgar.

Ik hoop dat hij niet oprecht
zijn mening etaleert,
maar dat hij mij test,
op de proef stelt
bij wijze van democratisch spel.

Ik weet niet waarom hij zo oreert
over een nieuwe staatsvorm, een Republiek.

Waarschijnlijk is het niets, papa,
betekent het niets.

gloucester Als het niets is,
kan het geen kwaad
om uw ogen open te houden,
Edmund.

Het is nu niet het moment
om de revolutie te gaan preken.
Verwend rotjoch!
edmund Tegen mijn zin, papa,
uit loyaliteit doe ik het,
maar tegen mijn zin.

Derde Scène

Edgar, Edmund

edgar Broer, we moeten het Rijk politiseren.

Nu écht politiseren.

We moeten deze crisis aangrijpen als een kans.

Mensen schreeuwen om een nieuw cultureel en politiek
reveil.

Mijn artikels zijn geen utopische geschriften,
dit is concreet materiaal. Een volledig stappenplan. Het
vraagt gewoon de politieke moed om dit uit te voeren...

edmund Ge moet mij niet overtuigen Edgar.

Leg uw voorstellen op tafel, ze zullen morren.

Leg ze nog eens op tafel, ze zullen nog steeds morren.

Leg ze opnieuw op tafel, ze zullen blijven morren.

Leg uw voorstellen zo lang op tafel, tot ze ophouden met
morren.

Ik zal u steunen.

Goneril, Albany, Regan en Cornwall komen op.

edgar *zenuwachtig, ongemakkelijk*

Edmund biedt hem een spreekgestoelte aan.

Excuseer ja, heren, en dames natuurlijk,
dank om mij te ontvangen. Als ik even mag...
Het zijn urgente tijden, daar hoef ik geen tekeningetje bij
te maken.
Maar dit is een momentum,
we mogen de boot nu niet opnieuw missen.
Ik heb het in mijn artikels over...
De oplossing ligt mijns inziens, ik heb daar over
gepubliceerd in The Global Times, niet in een soort
nostalgie naar het verleden, neen, neen!
De oplossing ligt in het politiseren.
cornwall Het politiseren is mislukt.
edgar Als ik even mag... dank u, we moeten ons Rijk
herstichten tot een Republiek...
goneril Wij willen uw Republiek niet, Edgar,
we willen opnieuw kunnen beslissen over
wie er ons land wel of niet binnenkomt.
Wij willen de controle terug over onze grenzen.
Ik vrees dat ge filosofie verwart met politiek.
edgar Vergeet de natiestaten. We hertekenen onze grenzen.
We maken een vijftigtal regio's die ongeveer even groot
zijn die de dragers zijn van ons Rijk: cultuurregio's. Op die

manier versterken we de cultuur en identiteit van de burger,
want dit gaat over welke soepen we eten, welke taal we
spreken. Én we versterken het politieke niveau van Noord,
Zuid en Oost, van ons Rijk.

Uw identiteit, Albany hangt net zozeer samen
met de cultuur van het Zuiden als met die van het Oosten,
waar ge toevallig toe behoort.

albany Wat een elitaire onzin.

Mijn identiteit is niet subjectief, is niet inwisselbaar naar
gelang de wind waait. Die luxe heb ik niet. Mijn hart ligt op
de plaats waar mijn voorouders begraven liggen en dat is in
het Oosten.

goneril Al decennia kleeft het Zuiden aan onze broek als
een smerige schooier.

edgar Maar nee, ik zeg niet dat, ik –

goneril Als we de moed hebben dan stoten we het Zuiden
af.

regan Laat ze hun oude munt opnieuw invoeren
en concurrentieel worden met ons.

Laat Cordelia maar naar daar gaan.

edgar Integendeel, we moeten het evenwicht nu net herstellen. Het probleem van het Rijk is een te grote ongelijkheid tussen Noord, Zuid en Oost.

regan Hoe naïef kunt ge zijn?

edgar We moeten streven naar gelijke rechten voor alle inwoners van het Rijk,
gelijke sociale voorzieningen,
gelijke pensioenen,
gelijke ziektekostenverzekeringen,
gelijke werkloosheidsuitkeringen.
Eenzelfde rechtssysteem, eenzelfde kiessysteem.
Transnationale kieslijsten.

Een Republiek.

regan Zo naïef!

edgar Maar...maar waarom wordt dat woord toch altijd gebruikt alsof het een scheldwoord is.

Misschien ben ik wel naïef.

Heb ik daarmee per definitie ongelijk?

Ben ik nu gediskwalificeerd?

goneril Ho, ho! Onze filosofiestudent is gekwetst!

regan Sorry hoor!

edgar Alle grote veranderingen zijn geboren uit naïviteit!

Naïviteit is een geloof in iets dat er nog niet is!

cornwall *algehele hilariteit*

Alsjeblieft een beetje pragmatisch denken, Edgar.

Op dit ogenblik zijn de zuidelijke staten economisch niet reliable. Al die jaren van opgelegde bezuinigingen hebben het Zuiden ook niet geholpen. De schuld is alleen maar groter geworden.

edgar Voor wie waren de bailouts, Cornwall?

Niet voor de bevolking, wel voor de banken.

cornwall Laten we de krachten bundelen met diegenen die vooruit willen, die stabiele actoren zijn. Een exit is voor iedereen, ook voor het Zuiden, beter.

regan Wij willen opnieuw controle over eigen financiën, controle over onze in- en export.

edgar Ja, u heeft natuurlijk een punt dat de bezuinigingspolitiek, het herkapitaliseren van de banken, de geloofwaardigheid van het Rijk geen deugd heeft gedaan, maar ik wil hier toch...

cornwall Ah voila, daar zegt ge het zelf.

edgar Ik zeg dat het anders moet. We hebben de markt geliberaliseerd. Tegenover die supereconomie hebben we een politiek wapen nodig:

een soort superpolitiek. We kunnen de problemen van vandaag niet alleen oplossen.

goneril Ge kunt niet warm en koud blazen tegelijk.

edgar Maar laat me toch uitspreken.

Het referendum laat geen opening voor een derde weg en die...

albany Ge kunt het referendum niet herroepen, Edgar. Dat heeft Lear zo beslist.

edgar Wel ja, op een zeer democratische manier.

Het kan toch niet dat één man zo'n fundamentele beslissing kan nemen?

goneril Dus staat ge aan onze kant. Gij wilt hem ook weg.

albany Hij is wel uw vader hé, schat.

goneril Ho, Albany, hij is een politicus.

edgar En hoe denkt ge dat ge het Rijk gaat organiseren als het volk het wegstemt?

albany Doe uw ogen open, onze grenzen staan onder druk van buitenaf. We worden aangevallen. Wie niet bereid is te

vechten waar hij voor staat, zal op zijn knieën verder
mogen leven.

edgar Sorry, maar ge vergist u.

Ge vergist u!

Wilt ge dan vrijheid opgeven voor veiligheid?

Een gevangenis kan zeer veilig zijn,
politiestaten kunnen zeer veilig zijn.

Als ge vrijheid opgeeft voor veiligheid,
dan hebt ge verloren, helaas.

goneril Als we nog in vrijheid willen leven,

zal iedereen zijn eigen grenzen veilig moeten stellen.

edgar Er is maar één mogelijkheid:

gaan voor échte gelijkheid.

Het Rijk is nu handelingsonbekwaam,

maar kan opnieuw het laboratorium voor de wereld zijn.

goneril Hoor uzelf bezig. Ge zijt ziek van verwaandheid net

als uw vader en mijn vader.

Ge bulkt van zelfingenomenheid. Pure bunkermentaliteit.

cornwall Lear en Gloucester, waren zij de politieke leiders

van 500 miljoen mensen?

Moesten zij ons vertegenwoordigen op het wereldtoneel?

Gij zijt niet beter, Edgar.

Gij hebt het charisma van een natte dweil
en het uiterlijk van een boekhouder.

edgar Maar ik wil 'n...

regan Gij hebt geen flauw benul van wat het volk wil.
Miljoenen mensen zijn werkloos.
We zitten midden in een economische crisis.

albany We worden overspoeld door vreemde mogendheden.

regan En gij komt hier met uw utopische geschriften.

edgar Ik...

goneril Ge zijt even bureaucratisch en technocratisch als dit
instituut.

albany Halfslachtig, laf.

cornwall In denial!

edgar *haalt papieren uit* In mijn werkgroep over het Rijk
als Repu... Republiek...

cornwall Filosoof!

Edgar af

regan Ik heb dorst. Is er drank?
Of hebben ze dat ook al afgeschaft?

stemming

We move on to the next report
Protection of information

The vote is open

Has everyone voted?

The vote is angenommen

Vierde Scène

Edmund, Gloucester

edmund Vader...

Gloucester op

En hop, het masker van ontgoocheling.

Papa, papa.

gloucester Wanneer rechtvaardigheid zoek is
moeten we ons wenden tot hoop.

Welk nieuws, Edmund?

edmund Helaas, papa, Edgar bereidt al een tijdje in stilte
een revolutie voor, en nu ziet hij zijn kans schoon. Ten
overstaan van iedereen maakte hij zijn plannen kenbaar:
'De politiek om ouderdom
met eerbied te bejegenen
verzuurt onze beste jaren,' zei hij.

'Hoe idioot zijn wij om de onderdrukking te ondergaan van
bejaarde handelingsonbekwame tirannen.'

Ik herkende mijn broer nauwelijks.

gloucester Komen deze woorden uit zijn hart?

Ken ik mijn zoon?

Herkent gij uw broer?

edmund Papa, papa, laten we geen voorbarige conclusies trekken, papa. Soms denk ik dat hij dit doet om vooral mijn intenties te peilen. Als kind deed hij dat soms ook, papa.
gloucester Ik kan niet geloven dat hij zo'n verraad zou plegen.

edmund Hij heeft er altijd plezier in gehad om zijn bastaardbroer te jennen.

Waarschijnlijk stelt het niets voor.

gloucester Ik wil helderheid, Edmund.

Edmund, zoek het uit, pols hem, doe het voor mij alsjeblieft.

edmund Ik helder dit zaakje discreet op, papa.

gloucester Die zons- en maansverduisteringen de laatste tijd voorspellen niets goeds.

De natuur geraakt ervan in de war.

En buiten voelt ge hoe onrusten sudderen.

Onderschat nooit een morrend volk,

want voor ge het weet

slaat gemor om in blinde razernij.

De tijden zijn onheilspellend vreemd.

Vroeger wist ge op zijn minst

tegen wie ge strijd moest leveren,
maar vandaag weet ge vooral niet
vanwáár het verraad komt.

De koning keert zich tegen zijn dochter,
de zoon tegen zijn vader.

Edmund, wees voorzichtig, bedachtzaam,
enkel kalmte kan ons redden.

Gloucester af

edmund Wat een heerlijk verwarrende wereld.

Jarenlang het Rijk als onaantastbare goden
op de Olympus bestieren,

maar wanneer we zien dat het volk walgt
van uw misselijkmakend gedrag

is het de schuld van de zon, de maan en de sterren.

Wat een heerlijk excuus om uw hoerenloperij
af te schuiven op de nek van de sterretjes aan de hemel.

trekt zijn broek uit, pist over de scène

O, o, o ik voel een mystiek krachtveld,

ja, het is een aardstraal,

ik word bezeten door aardstralen,

ze lopen dwars door mijn reet.

Excuseer juffrouw, maar ik kan niet anders.

Het is niet mijn schuld, het zijn die

vervloekte aardstralen.

Bukt u zich een beetje voorover,

ja dank u, oei, pardon, het was niet gewild...

De fout, papa, ligt niet in de sterren, wel in onszelf. Wat een
farce waarin we leven.

Vijfde Scène

Cornwall, Albany, Regan, Goneril, Gloucester

Kent helpt Lear op het voortoneel. Ondertussen worden een reeks wetten gestemd.

stemming

Lets move on to the Angle Group Report

The vote is open

Has everyone voted?

The vote is closed

The vote is adopted

...

gloucester Als het volk het voorstel goedkeurt, valt het Rijk uiteen. Het antwoord op de crisis schuilt niet in een terugkeer naar nationale munten. We moeten er alles aan doen om de eenheid te herstellen. Zij die beweren dat ge op uw eentje kans van slagen hebt verkopen leugens en illusies. Nu moeten we duidelijk maken wat er op het spel staat!

cornwall Wat staat er eigenlijk op het spel?

Sinds mijn bestaan ken ik alleen maar crisissen.

We hollen van de ene financiële crash naar de andere tot we met grote consternatie constateren dat we in een gigantische systeemcrisis zitten. Wat valt er nog te verdedigen?

Een versnipperd Rijk dat er niet in slaagt om haar staten ertoe te dwingen hun begroting op orde te krijgen?

gloucester En wat is het alternatief, Cornwall?

Een continent van stadsstaten en regionale staten?

Een soort neo-middeleeuwse situatie?

Willen we daar naar toe?

cornwall Blue-sky thinking, Gloucester:

ge zijt een onheilsprofeet.

goneril Wat is er mis met soevereine natiestaten?

Een Rijk waar kleine, flexibele eenheden die dynamisch opereren in plaats van een vastgeroeste ouderwetse organisatie die groei afremt in plaats van stimuleert?

gloucester Dit Rijk heeft voor jarenlange vrede gezorgd.

Het is door onze instituten dat een aantal staten vandaag de dag geen totale dictaturen zijn.

kijkt naar Albany Ik kijk naar niemand!

Het Rijk is meer dan de optelsom van de delen:

het is een geheel met een eigen leven, met een eigen

dynamiek, die inderdaad traag werkt,

maar het is dit –

de wet van het trage compromis of niets.

cornwall Uw waarden zijn niet meer van deze tijd,

Gloucester, ge behoort tot de generatie krokodillen die het

Rijk zag als een instrument van vrede.

Wel, die is verworven, bravo! Bank vooruit.

Nu moeten we doorgaan met de gezonde economieën, zij

die hun begroting op orde hebben, die hun afbetalingen

nakomen.

regan Waarom zouden wij de schulden moeten aflossen van

leden die al jaren boven hun stand leven? Laat de markt

haar werk doen zonder de betutteling en de regulering van

het Rijk.

Nu hebben we de kans om onze economie te versterken en

een einde te stellen aan het profitariaat.

Als ge niet kunt meedoen, moet ge ook niet aan de poort

staan bedelen.

albany De oostelijke staten verlangen ernaar

om het heft opnieuw in eigen handen te nemen,
om opnieuw soeverein te zijn en niet afhankelijk van een
Rijk dat bemoeizuchtig is, belerend,
gebiedend, veroordelend.

gloucester Met alle respect, Albany, maar het Rijk heeft het
Oosten, uw gebied, uit de armoede gehaald. Zonder het
Rijk zaten jullie nu op droog zaad. Ge kunt niet de lusten
nemen, zonder de lasten te dragen.

goneril Het Rijk is een waterhoofd dat zich alleen
bezighoudt met de samenstelling van geitenkazen en de
minimale grootte van condooms.

regan Wat we nu nodig hebben is clear cut management.

gloucester Zijn jullie vergeten waarvoor we staan?

Waarvoor we gestreden hebben?

Moet ik het jullie echt uitleggen, snotneuzen?

regan Dat bedoelen we dus. We hebben geen behoefte aan een
geschiedenisles, oude man.

gloucester Dit is de realiteit: de kostprijs van een exit is
niet te dragen.

goneril Dat liegt ge Gloucester. Ge liegt.

Ge zijt een leugenaar. Het referendum geeft ons de kans om
onze identiteit terug te winnen. Dat is de waarheid.

gloucester *probeert de meubelen wanhopig te redden* Onze marsrichting is de juiste.

Als we iets moeten veranderen, dan is het onze communicatie. Hoe kunt ge aan mensen vragen om onze zaak te steunen als jullie niet de moed tonen om het Rijk te verdedigen en uit te dragen?

We hebben positieve taal nodig. Zo simpel is het.

Niet halfhartig, maar met overtuiging.

cornwall Ik zou applaudisseren voor uw gevoel voor humor, Gloucester, maar de toekomst van het Rijk wordt niet door semantiek bepaald.

Kijk naar zijn bange gezicht, vrienden!

Kijk hoe laf en bang Gloucester eruitziet.

albany Uw project ligt aan het infuus.

Gij en Lear hadden gehoopt dat we allemaal één zouden worden, dat we allemaal van mekaar zouden gaan houden.

De waarheid is dat de culturele verschillen onverenigbaar zijn. Noord, Zuid en Oost zullen nooit één worden, onze eigenheid is onze sterkte! Dat ziet een blinde.

goneril Wij willen uw vlag niet.

Wij willen uw volkslied niet.

Wij willen uw politieke klasse niet.

cornwall Hebt ge ooit een echte job gehad, Gloucester?

regan Hebt ge ooit iemand een job gegeven?

Hebt ge ooit in een bedrijf, een bank, een school gewerkt?

cornwall Ge zijt zelfs niet verkozen, Gloucester!

Ge zijt niet legitiem!

cornwall Wij willen dat het hele boeltje wordt opgekuist naar de vuilnisbak van de geschiedenis.

gloucester Ik ga roken.

cornwall Het volk zal Lears referendum aannemen. En als dat gebeurt moeten we op tijd klaarstaan. Edmund, wilt gij onze communicatiestrategie ontwikkelen?

edmund Ik... voel me vereerd.

Zesde Scène

De campagne draait op volle toeren. We horen aanzwellende slogans, fragmenten van debatten, Reeks wetten die ondertussen in ijl tempo gestemd worden.

stemming

The next report is amendment 3 to the Diana report

The vote is open

Has everyone voted?

The vote is closed

The vote is adopted/rejected

De geluiden stapelen zich op tot...

edgar We hebben ons verslapen,
het momentum gemist.

goneril De democratie heeft gesproken.

Sorry, papa.

gloucester Hebben we verloren van deze mensen, van dit
goedkoop gebral?

cornwall The next level.

edmund Hoe dom kan het volk toch zijn.

Hoe simpeler de voorzet,
hoe makkelijker het doelpunt.

edgar Hier, vandaag...

Weg geschiedenis!

Het is gepasseerd...

gloucester Stomme, stomme Lear.

cornwall The next level!

gloucester Uw lot verbinden met dat van het Rijk, hoe
roekeloos hoogmoedig zijt gij geweest!

regan Het Rijk is verdeeld,

letterlijk en figuurlijk.

albany Er is geen steen uit de muur geslagen.

De muur is gesloopt.

derde bedrijf

No man's land

De geest van Cordelia komt op/ dans

Eerste Scène

Lear, Kent

Lear met mondmasker

lear *roept Goneril*

Goneril!

Kent op

Wie zijt ge? Wat doet gij hier?

kent Dienen.

lear Wie dienen?

kent U.

lear Weet ge wie ik ben?

kent U bent de koning zonder kroon,

De Lear zonder de King.

lear Wat kunt ge?

kent Eerlijke geheimen bewaren.

Paardrijden.

Hardlopen.

Vrouwtjes neuken.

Iets heel simpel heel complex uitleggen.

Dat was mijn job.

Een goeie mop serieus verkloten.

En af en toe een goocheltruckje.

Dat is mijn nieuwe job.

lear Doe eens iets.

kent *doet een goocheltruck*

lear Als ge mij na het eten nog bevalt
moogt ge blijven.

Denk eraan, ik weet wie ge zijt
en waar ge vandaan komt, nar.

Goneril!

Goneril!

Waar is mijn dochter?

Goneril komt op.

kent En daar is de tumor van de familie.

goneril Wie zijt gij ook weer?

Wat doet gij hier nog, Kent?

kent Kent, Kent? Ken ik niet.

Kent gij Kent?

Ik weet niet of ik Kent ken?

Kent gij Kent misschien?

Misschien, dat ik Kent ken

als ik hem zie.

Wilt ge Kent zeggen, als ge hem kent
dat ik Kent graag wil leren kennen.

goneril Vader, niet alleen uw nar permitteert zich van alles,
maar ook uw gevolg.

Waarom hebt ge al die ambtenaren nodig?

Waar houden die bureaucraten zich
de godganse dag mee bezig?

Word wakker, vader,
het Rijk bestaat niet meer.

En gij zijt geen koning meer.

lear Zijt gij mijn dochter?

goneril Ik wou dat ge uw gezond verstand gebruikte en niet
meteen de kaart van pathetiek trok. Ja, ik ben uw dochter
en ja, ik zie u graag.

Gedraag u nu, want ik herken u niet.

lear Is dit Lear? Dit is Lear niet.

Loopt Lear zo? Praat hij zo?

Waar zijn zijn ogen?

Slaap ik? Ben ik wakker?

Wie kan me zeggen wie ik ben?

kent Lears schaduw.

lear Ik wil het graag weten,

want als ik afga op gezag, kennis, rede

zou ik geloven dat ik dochters heb.

Wat is uw naam, mooie dame?

goneril Ge hebt hier honderd man rondlopen

die vanaf acht uur 's morgens

sloten koffie naar binnen werken

om tegen elf uur aan de aperitief te beginnen.

Tegen vier uur in de namiddag

zijn de meeste van uw ambtenaren zo uitgeteld dat ze niet

meer naar huis kunnen kruipen.

Het zou beter zijn, papa, als ge vertrekt.

En neem die waterhoofdbureaucratie mee.

lear Na alles wat ik voor u heb gedaan?

Mijn Rijk heb ik voor u en Regan opgegeven.

goneril Gij hebt het Rijk op het spel gezet

uit koppigheid, uit ijdelheid, omdat uw lievelingsdochter

niet mee wilde spelen.

Gij hebt helemaal niks opgegeven voor ons, vader.

Ge zijt zo stom geweest om kamikaze te plegen,

om een idioot referendum in te roepen

waarvan ge de uitslag op voorhand wist.

Het liefst van al had ge het Rijk aan Cordelia overgelaten,
waar of niet waar?

lear De politieke impasse was...

goneril Antwoord op mijn vraag, oude domme man, was
het Rijk voor Cordelia bestemd?

lear Ik wilde dat jullie met drie...

goneril En nog te laf om een eerlijk antwoord te geven.

Ik zal eerlijk met u zijn vader.

Hoe denkt ge dat het voelt als mijn vader mij vraagt naar
mijn idealen maar eigenlijk een verzekering wil afsluiten
voor zijn oude dag?

Hoe denkt ge dat ik mij daarbij voel?

Verraad lokt verraad uit, papa.

Ge hebt hoog ingezet,
en ge hebt verloren.

Bange man, arme, bange man,
hoe zijt gij veranderd?

lear We zijn hier weg,
de vis stinkt aan de kop.

Hatelijke aasgier,
vanaf nu zijt gij mijn dochter niet meer.

Albany op

albany Alsjeblieft, heer,

adem diep in en uit

en kom tot zinnen.

lear Dat haar verdorven lijf

nooit ofte nooit een kind zou werpen

en als ze toch een kind baart,

laat het rimpels in haar voorhoofd kerven

laat het tranen in haar wangen branden,

zodat ze voelt hoe een ondankbaar kind

scherper bijt dan de tanden van een slang.

Weg! Ik moet hier weg!

albany Wat betekent dit in godsnaam?

goneril Doe geen moeite.

Laat hem kwijnen in zijn kindsheid.

lear Ik schaam mij dat gij de macht hebt

om mij te laten huilen als een kind.

Zoveel verloren zout!

Mijn domme, domme ogen,

als jullie om haar nog durven lekken,

ruk ik jullie uit en gooi jullie weg in eigen nat.

Ik heb nog een dochter.

Als ze dit hoort, krabt ze uw wolvengezicht kapot!

Ge zult zien, ik kom terug... *af*

albany Goneril!

goneril We moeten denken aan onze veiligheid,
aan de veiligheid van het volk.

albany Hij is uw vader, Goneril.

goneril Steeds datzelfde enerverende toontje, waarop ge
intoneert.

albany In de liefde voor een vader herkent

men de liefde voor de natie. Onze natie.

Zolang ge een kind van uw vader zijt,

zijt ge hem verschuldigd

en zolang hij leeft, blijft ge hem verschuldigd.

goneril Wat we vrezen, moeten we elimineren.

Dat is beter dan te vrezen dat ik zelf word geëlimineerd.

Ze slaat hem.

albany Auw, waarom doet...

Ze slaat hem opnieuw, beukt hard op Albany in.

goneril Albany! Kom hier, Albany,

kom hier!

Ze kust hem, dwingt hem naar beneden.

Lik mij, lik mij, lieve schat.

Tweede Scène

Lear, Kent

lear O Cordelia, die fout van u,
die als een schurende schroef
mijn natuur uit haar voegen wringt,
die alle liefde uit mijn hart drijft.

Lear! Lear! Lear!

Beuk op de poort

die waanzin binnen liet.

kent Ge begint meer en meer op mij te lijken, Learke Lear.

lear Een nar?

kent Al uw andere titels hebt ge weggeven,
ge hebt uw kroon gekleefd en verdeeld
en uw verstand is meegekomen.

Ge hadt nooit oud mogen worden
voor ge wijs werd.

lear Sinds wanneer zijt ge zo adrem?

kent Sinds de dag dat ge van uw dochters moeders maakte.

lear Laat mij niet mijn verstand verliezen.

Laat mij niet gek worden. Ik wil het niet.

Derde Scène

Edmund, Edgar, Gloucester

edmund Wat hebt gij gedaan, jongen?

Ge moet hier weg.

edgar Edmund, hebt ge het gehoord?

edmund Wat gehoord, beste broer?

Hier, drink iets.

edgar Mijn artikel ‘Het failliet van de democratie’

wordt verboden. De krant waar ik al jaren in publiceer

meldt mij ‘dat mijn opiniestukken

niet meer passen in het maatschappelijke discours

dat zij wenst uit te dragen’.

Ik wist niet dat het de taak was van een krant

om één bepaald discours uit te dragen?

edmund Edgar, drieste tijden

vragen drieste opofferingen.

edgar Wat is er belangrijker dan de vrijheid

om te schrijven wat men wil?

Ik wil weten wie hier achter zit.

Albany, Cornwall?

edmund Wat hebt gij gedaan, jongen

dat Cornwall én Albany razend zijn op u?

Ik weet dat ge een scherpe pen hebt, maar het is niet slim om uw broodheer te schofferen.

Cornwall is op weg naar hier en wilt u gevangenzetten. Papa acht u verantwoordelijk voor het uiteenvallen van het Rijk.

Ge moet weg, of ge wordt gevangen gezet.

Edmund dwingt hem van de scène te gaan.

Edgar komt terug.

edgar Sinds wanneer mag ik niet meer zeggen en

schrijven wat ik wil? Ik eis het recht op om te bruuskeren, te affronteren, te schofferen,

te beledigen, waar en wanneer ik wil, godverdomme!

edmund Nu moet ge in de eerste plaats aan uw veiligheid denken.

Als ge niet veilig zijt, kunt ge niet vrij zijn!

dwingt Edgar opnieuw van de scène

edgar *komt opnieuw terug* Hoe meer maatregelen we nemen om onze vrijheid te beschermen,

hoe minder vrij we zijn!

Ik doe hier niet aan mee.

Cornwall! Cornwall! Smeerlap!

edmund Weg, verdomme, als uw leven u lief is.

Edgar af

edmund *verwondt zich, toont zichtbaar pijn* Aah! Terreur!

Help! Terreur! Edgar!

Waarom helpt niemand mij?

Papa! Mijn wang, kijk, ik bloed.

gloucester Edmund! Wat is er gebeurd?

Waar is hij, Edmund?

edmund Hij stond hier, in het donker,

abracadabra te mompelen,

terwijl hij briede naar de maan.

Aaa, ik bloed! Mijn wang!

gloucester Waar is hij nu?

edmund Gevlucht, hij stak zo plots, impulsief

zijn... Toen ik... toen ik...

gloucester Toen ge wat?

edmund *toont tranen* Toen ik zei dat de banden tussen

vader en kind onverwoestbaar zijn.

Toen hij begreep dat ik walgde van zijn plan

een aanslag te plegen op uw leven.

Ja papa, hij wil u vermoorden.

gloucester Laat hem ver vluchten.

Vanaf nu is hij opgejaagd wild.
Geen diplomatie kan hem nog redden.
edmund ‘Ge zijt niet echt, niet zuiver,
bastaard, bastaard,’ zei hij.
‘Denkt ge dat uw woorden, uw daden
ooit geloofd zullen worden, bastaard?’
gloucester Ik heb hem niet verwekt.
Edmund toont hoe hij van ‘masker’ verandert.

Vierde Scène

Edmund, Gloucester, Regan, Cornwall

cornwall Wat gebeurt er hier toch?

Ik hoor hier alleen bizarre verhalen.

regan Welk krapuul doet zoiets?

edmund Edgar.

regan Hoe ver is het kunnen komen dat er geweld wordt
gebruikt in ons eigen huis?

Gloucester, uw eigen zoon...

gloucester Spreek er mij niet meer over, Regan, mijn oude
hart is kapot.

cornwall We hebben mannen zoals u nodig, Edmund. Kan
ik u vertrouwen?

edmund Ik ben hondstrouw, Cornwall.

cornwall Albany heeft de binnengrenzen afgesloten.

Iedereen die het Oosten binnen wil,

laat hij controleren en registreren.

Hij laat foto's en vingerafdrukken nemen,

hij ondervraagt mensen over hun afkomst.

Hij registreert alle mogelijke informatie.

Iedereen die een voet op zijn stuk grond zet,
moet morele en financiële aanbevelingsbrieven en -
bewijzen hebben.

En wie die niet kan voorleggen
wordt onmiddellijk het land uitgezet.

gloucester Kan hij dat zomaar op eigen houtje beslissen?

regan De maatregelen gelden als directe
uitvoeringsbevelen.

edmund We moeten reageren, willen we geen
gezichtsverlies leiden.

cornwall Ik wil dat Albany wordt uitgeperst als een citroen.

We bevriezen hun banktegoeden: frozen assets.

We isoleren de klootzak.

We ontzeggen hen de toegang tot de kapitaalmarkt
en we voeren een embargo in op wapenhandel.

Ondertussen drijven we de handel met de derde landen
radicaal op.

Gedaan met de betutteling rond minimumlonen en
overheidssubsidies.

De mondiale vrijhandel maken we nu echt vrij.

edmund Sociale zekerheid? Gezondheidszorg?

regan Privatiseren en commercialiseren:

private-for profit!

Kinderopvang, gehandicaptenzorg...

cornwall Dan worden de wachtlijsten meteen aangepakt.

edmund Ik laat alles zo snel mogelijk van kracht gaan.

gloucester Cornwall, laat mij eerst met Albany gaan praten.

Als we dit pad opgaan, is het einde niet te voorzien.

Mijn hele leven voer ik op succesvolle manier

reparatiegesprekken en ik beschouw

het als mijn historische plicht

om dit conflict de kop in te drukken.

Laat mij met hem praten

in zijn werkomgeving, met zijn mensen.

cornwall We staan onder druk, oude man.

gloucester De sociale zekerheid en de gezondheidszorg zijn

fundamentele mensenrechten.

Al meer dan een halve eeuw, Cornwall.

Zet die op het spel en ge legt het bestaansrecht van het Rijk

in de waagschaal.

cornwall *geërgerd* Te uwer informatie, Gloucester, het Rijk

bestaat niet meer.

gloucester Ik dwing Albany terug aan de
onderhandelingstafel... Ik kan hem doen inzien dat hij
roekeloos omspringt met zijn vrijheden.

Ik zal hem laten zien dat het Rijk een ruimte is
waar ge kunt studeren in het Zuiden,
werken in het Noorden en...

edmund ...een maîtresse hebben in het Oosten.

Misschien is het raadzaam, beste Cornwall,
om mijn vader op pad te sturen. Een betere onderhandelaar
bestaat er niet.

cornwall Oké, oude man, ga uw gang.

Maak u klaar voor uw reis.

Gloucester af

Vijfde Scène

Edmund, Regan, Cornwall, Lear, Kent

Lear en Kent op

lear De koning wilt met Cornwall spreken,

de vader met zijn dochter.

cornwall Pfff. De koning...

regan Ik ben blij u te zien, papa.

lear Ik geloof u, lieve schat

en ik weet waarom ik u geloof.

Als ge niet blij waart,

uw moeder zou zich omdraaien in haar graf.

Mijn lieve Regan, Goneril is slecht. Slecht!

Ze is een ondankbare gier

die pulkt in mijn hart, hier.

Telkens opnieuw.

regan Kalmeer, papa, ik vrees dat gij eerder haar

verdiensten onderschat dan dat zij haar plicht verzuimt.

lear Hoe? Hoe bedoelt ge?

regan Mijn zus is u niets verschuldigd, vader,

en toch heeft ze u aangeboden bij haar te verblijven.

lear Is dat niet het minste?

regan Als ge op onze kap en op de kap van de gemeenschap
vegeteert moogt ge ten minste wat dankbaarheid tonen,
toch, vader?

Ga terug naar mijn zus en bied uw excuses aan.

lear Excuses? Moet ik mijn excuses aanbieden?

‘Liefste dochter, ik beken: ik ben versleten.

Ik ben een last, ballast. Op mijn knieën smee ik: geef
mij een bed, een bad, een brood.’

regan Hou op, vader, met dat misselijk gedoe.

Het is gênant. Ga terug naar mijn zus.

lear Nee, Regan, ze heeft mij de toegang tot haar huis, dat
het mijne was, ontzegt.

Ze heeft mij gekwetst met haar zwarte tong
tot in het diepste van mijn hart.

Laat de giftigste dampen van de aarde
haar zenuwen verlammen
zodat ze kreupel door het leven gaat.

regan Ge gaat te ver, vader.

cornwall Foei, Lear, foei!

lear Verziek haar lijf, besmet haar met
ongeneeslijke ziektes dat haar jeugdigheid

ettert en verrimpelt.

regan Wenst ge mij dit ook toe,
als ik er niet bij ben?

lear Nee, Regan, u vervloek ik nooit.

Haar blik is cynisch, uw ogen brengen troost.

Gij zijt te zachtaardig om zo hard te zijn.

Gij rantsoeneert mij niet,

gij weet nog wat u bindt,

gij weet nog wat erkentelijkheid is,

wat dankbaarheid vereist.

Gij zijt niet vergeten dat ik jullie

de helft van mijn Rijk heb gegeven.

cornwall Gij hebt ons niks...

lear Zwijg, Cornwall. Ik spreek niet tegen u.

regan *neemt Cornwalls hand* ...gegeven, papa,

uw generatie is obees, papa, obees.

Gij hebt ons opgezadeld met bakken schuld.

Terwijl gij en uw vriendjes

in uw zelfgenoegzame zetel

champagne aan het lurken waren,

liepen onze staatschulden op.

Regels ongestoord overtreden,

en de kosten van die ‘onregelmatigheden’,
die zouden we later wel wegwerken.
Want ja, de clubgeest moet in de fles blijven, nietwaar? Het
moet toch plezant blijven.
We gaan toch zeker niemand boetes opleggen?
Werd er in al die jaren iemand op het matje geroepen?
Iemand?
Wie kan nu de kastanjes uit het vuur halen?
Wie? Onze generatie.
Eén groot circus van boekhoudkundige
goocheltrucs, dat was het.
Place your bets, and watch me lose.
Ah oei, een te grote risico-investering,
we komen in de problemen.
Wat moeten we doen?
Herkapitaliseren, herkapitaliseren.
En wie betaalt de rekening?
Wie? Wie?
Onze generatie.
Ondertussen laten we rustig de poolkappen smelten.
Geruisloos hebt ge een aanslag gepleegd
op uw dochters

maar nu de erfenis is opgesoupeerd
schuift ge de factuur naar ons door?
Vraag aan uw nar om wat geld te toveren.

Schaamteloos! Volstrekt schamteloos!
kent *begint te huilen*

Ik heb niks meer, helemaal niks meer.
Mijn papa heeft mij alles afgenomen.
huilt nog veel harder

Mijn man had zo gehoopt
dat ik centjes van papa zou krijgen,
want zijn zaad is zo droog als
de dichtgeknepen billen van Sinterklaas.
huilt als een krijsende baby

cornwall Nog één woord en ik laat u vastzetten, nar!

kent Maar natuurlijk, de gevangenis in.

Vanaf nu schaffen we alle processen af,
dat kost veel te veel geld.

regan Papa, ontsla uw ambtenaren,
ga naar Goneril en gedraag u.

lear Dan meet ik mij liever met de
wispelturigheid van weer en wind.

Dan slaap ik bij de ratten.

cornwall Zoals ge wilt, Lear.

Benieuwd hoe lang ge het volhoudt.

lear Uw zuster is de tumor die woekert in mijn geest. Ik kan haar niet wegsnijden, er zal altijd een cel aan mij blijven vreten.

Ik hoop dat ze beter wordt.

Ik zal wachten,
hier bij u Regan.

regan Uw ambtenaren zetten hier geen voet binnen. Ik voorzie niet één man van u van kost en inwoon.

lear Iedereen heeft iets nodig wat hij niet nodig heeft, zelfs de armste bedelaar.

Geef aan de natuur alleen wat de natuur nodig heeft en we worden beesten.

Hebt gij die das nodig, Cornwall?

Hebt ge die das écht nodig? *smijt zich op Cornwall, rukt hem de das af en propt die in zijn mond*

Sorry!

gênante stilte

Ik heb kanker.

stilte

regan Papa, dit is echt...

Hoe kunt ge zo laag vallen
dat ge probeert om...

lear Maar het is waar. Het is echt waar.

Ik heb...

cornwall Het is echt beter dat ge nu vertrekt.

Lear wilt afgaan, maar komt steeds terug.

lear Weet ge wat ik nodig heb? Geduld.

Maar ik zal mij wreken,

ik zal dingen doen...

ongeziene...

ongehoorde...

dingen.

Ik ben niet klaar,

nog niet,

nog lang niet.

Klaar.

Aaaa. Mijn hoofd.

Lear op de grond

cornwall Het begint te onweren.

We moeten onze deuren goed sluiten.

regan Ja, Cornie, het wordt een woeste nacht.

vierde bedrijf

Inferno, buiten

Eerste Scène

Een helse storm. Apocalyptisch. Er loopt een roedel honden over de scène samen met Cordelia. Edmund op

edmund Een geruchtje verspreiden

Een geruchtje als een scheet,
als een wind.

En voor ge het weet wordt de wind een storm:

‘het Zuiden rukt op,’

‘de rebellen komen er aan,’

‘ze staan al aan de grenzen’.

Het gevaar komt altijd uit het Zuiden.

Tweede Scène

De storm raast. Lear met infuus, Kent probeert Lear met de infuus bij te houden.

lear Blaas, wind! Raas! Tier!

Wolkbreuken, tornados,

vaag mijn Rijk van de kaart!

Bliksem verschroei mijn blote kop.

Gij, donder, vernietig de nietige mens

voor hij zichzelf kapotmaakt.

Brul, spuw uw darmen uit:

laat het gutsen in de straten,

laat ons als schapen verdrinken.

Regen, wind, donder, bliksem,

jullie zijn mij niets verschuldigd,

geen onderdak, geen onderhoud.

Ik heb jullie nooit kinderen genoemd.

Hier sta ik, uw slaaf, arm, zwak, veracht, ziek,

minder dan niks. Niks. Niks. Niks.

kent Weet ge waarom een slak een huis heeft?

lear ...

kent Om er zijn kop in te steken.

Niet om het aan zijn dochters te geven
en vervolgens op zijn kop te laten kakken.

Weet ge waarom het zevengesternte
niet meer dan zeven sterren heeft?

lear ...

kent Omdat het er geen acht zijn, kalf!

Bepaalde dingen hebben een orde
en mensen kunnen het niet aan
als ge daar willekeurig wat mee rommelt;
dat verwacht mensen.

Dat maakt mensen bang
en als mensen bang zijn,
doen ze rare dingen.

Weet ge waarom een mossel een schelp heeft?

lear Nee.

kent Ik ook niet.

lear Doe nog eens een goocheltruck voor mij.

Kunt ge mij laten verdwijnen, narrie?

Dat zou fijn zijn. Dat zou ik fijn vinden.

Gewoon verdwijnen. Niet meer zijn.

Niet meer zijn, niet meer bang. Zijn.

Nee, nee, niet doen, narrie,
laat mij niet verdwijnen.
Dan blijft ge hier helemaal alleen achter
en ge hebt mij nodig, toch?
Kom hier, in mijn schoot,
slaap maar, dicht bij mij.
Hebt ge mij nodig?
kent Ja, Learke Lear. Ik heb u nodig.
lear Hebt ge het koud?
Waar is iedereen?
Er is hier niemand meer.
Luister!
Hooft ge het gekerm van de wind en de regen?
Wie kan dit verdagen, narrie?
Wie?
Lear valt bewusteloos, Kent verzorgt hem.
De geest van Cordelia komt op, neemt de plaats in van Kent.

Derde Scène

Edmund, Gloucester

gloucester De klootzak, de godverdomse omhooggevallen
klootzak. De vulgaire, ordinaire, idiote, protserige,
gluiperige smeerlap. De platvloerse, stinkende smerige rat,
van het laagste alooi. Het goor stuk stront, stuk verdriet,
stuk vunzig aftreksel, ondermaatse boerenpummel. De
connard, de lul, de zak, de bastaard, sorry jongen, niet op
u... Lafaard, bedrieger, hypocriete neofiet! Janet!

edmund Rustig, papa, rustig,
zo een taal zijn we niet van u gewoon.

gloucester Cornwall heeft mij verraden, Edmund!

Ik was hier nog niet goed en wel vertrokken
of ik werd aangehouden,
gefouilleerd met mijn broek op mijn enkels,
vingerafdrukken, oogscan,
genummerd en gestempeld.

Ze hebben mijn paspoort afgenomen.

Ik moest een wit surrogaatformulier aanvragen,

een statelozepas.

edmund O, papa, hoe vaak had gij u in uw kosmopolitische
dromerij voorgesteld

Hoe heerlijk het zou zijn om statenvrij te zijn,
aan geen enkel land verplicht en daardoor
overal zonder onderscheid thuis.

gloucester Ik ben vernederd, Edmund,
tot in de diepte van mijn hielen.

Cornwall heeft mij bedrogen!

Dit is ons Rijk.

Dit is het Rijk dat ik heb opgebouwd,
het Rijk waarin iedereen de mogelijkheid had
opnieuw te beginnen.

Het maakte niet uit waar ge vandaan kwam,
wat een volk in het verleden had mispeuterd,
maar in ons Rijk kon elke natie opnieuw beginnen, afstand
doen van zijn geschiedenis.

Ge moest u gewoon inschrijven in de club.

Dat was de premisse.

En nu, en nu worden wij behandeld als criminelen.

In plaats van naar hier te komen, kunnen mensen niet
wachten om de grens over te vluchten.

edmund Betekent dit oorlog, papa?

gloucester Ik weet in ieder geval dat we aan de verkeerde kant staan. Ik hoorde dat een leger in het geheim oprukt uit het Zuiden.

Ze staan aan onze grenzen.

We moeten hen steunen.

edmund Maar wat willen ze? Wie zijn ze?

gloucester Getrouwen van Lear

die de eenheid willen herstellen.

Laat ons hopen dat Cordelia bij hen is.

edmund Laat ons hopen, laat ons hopen!

En de diplomatie, papa?

Kunt ge dan niets meer...

gloucester Een gezonken schip kan ik niet meer laten varen, Edmund!

We moeten ons rond de koning scharen.

Ik ga naar hem toe om hem bij te staan. *af*

edmund O, dank u papa! Dank u voor het vertrouwen.

Had ge mij dat maar wat vroeger geschonken,

dan moest ik het nu niet afdwingen.

Dit is een eerlijke deal, evenwichtig:

al wat door uw vingers glipt

valt nu in mijn handpalm.

De jongen rijzen waar de ouden vallen.

Vierde Scène

Lear, Kent, Edgar in een woeste storm

kent We moeten beschutting zoeken, Lear.

lear Gij denkt dat deze storm mij iets doet?

Het is niet de wind die mij om de oren slaat,

het is de orkaan die door mijn hersens laait.

Ik voel alleen nog het bonken in mijn hoofd:

mijn kinderen. Ondankbare kinderen!

Regan, Goneril, Cordelia.

Regan, Goneril, Cordelia.

Goneril, Regan, Cordelia.

Cordelia, Goneril, Regan.

Goneril, Cordelia, Regan.

kent Waar zijn wij eigenlijk?

Ik herken hier niks.

lear Arme dakloze zielen!

Die kleine gelukzoekers

die hier, op onze bodem aankomen

met minder dan niks...

Wat zien ze dan?

Ik heb er nooit bij stilgestaan.

Gij nar? Beeld het u in, narrie, beeld het u in.

Als ge alles achterlaat,

uw huis, uw familie, kinderen, vrienden,

alles wat u doet ademen, leven.

De constante blikken van mensen.

‘Zijt ge er een van ons?’

‘Vanwaar komt ge?’

‘Gij zijt hier niet welkom, vriend,

keer maar terug.’

edgar Ze hebben mij geslagen, met knuppels

kent Wat? Wie is daar?

Wie?

edgar Het brandt als ik moet pissen,

ik schijt bloed.

Ik voel mijn knieschijven niet meer.

Ze lieten mij voor dood achter.

kent Edgar? Zijt gij het?

Wie heeft...?

edgar Dat weet ik niet. Milities.

Met opgepoetste laarzen.

kent En waarom?

edgar Dat weet ik niet.

Ik zat op een bank.

kent Deze nacht doet ons allen in narren veranderen. Ik
vrees dat mijn job er op zit.

edgar Ik kon niet bevestigen wie ik was.

Ik kon mijn naam niet bewijzen.

Ik ben vergeten!

Ik ben gewoon vergeten.

Ik ben niemand meer.

Als mijn buitenkant eruit ziet

zoals mijn binnenkant voelt,

moogt ge mij kapot noemen.

Noem mij Tom, kapotte Tom.

lear Hebben ze u ook uw dochters afgepakt?

edgar Ze hebben mij alles afgepakt,

mijn geld, mijn horloge,

mijn boeken!

Waarom dan nog een naam?

kent De waarde van een mensenleven

is vlugger gedevalueerd dan die van geld.

lear Is een mens niets meer dan dit?

Bezie hem, narrie;
kijk naar hem!
Hij is puur zoals we op de wereld geworpen worden.
Puur, niet opgesmukt en opgedirkt zoals wij.
Gij, gij zijt het naakte ding zelf,
het arme, gebroken dier.
Niks. Helemaal niks.
Mag ik u aanraken?
Weg, weg, geleende vodden,
ballast!
Die prullen van mijn lijf!
Lear trekt zijn kleren en die van Edgar uit.
kent Learke, Lear, het is te koud om te zwemmen.
Trek uw kleren aan.
lear Ik ben zoals hij. We zijn gelijken!
Kom laten we dansen!
Lear trekt Kents kleren uit, ze beginnen een rituele dans.
Mijn tranen zijn op, allemaal op.
Ze zijn opgezouten!
edgar Dat komt omdat de hoeveelheid tranen
in de wereld onveranderlijk is.
Voor ieder die begint te huilen,
houdt ergens een ander op.

Dat geldt trouwens ook voor het lachen.

lucht Hoort ge het? Er was net iemand opgehouden.

lear Een filosoof. Ge zijt een filosoof?

Dat is wat er ontbrak in het Rijk. Een filosoof!

kent Wat doen jullie in godsnaam...

Het vriest stenen kloten!

lear Nee Kent, ik luister alleen nog

naar filosofen en narren.

Kapotte Tom, vertel mij over het leven

zonder land, zonder geld, zonder zorgen.

edgar Kapotte Tom zal spelen op zijn fluit...

Vijfde Scène

Regan, Cornwall, Gloucester, Edmund

regan Ondankbare vos!

cornwall Toon mij die verdorde handen!

regan De handen van een verrader

gloucester Wat is dit voor gedrag? Dit gaat te ver. Worden de rechtsregels niet meer gerespecteerd? Wat heb ik fout gedaan?

regan Vuile, vuile verrader.

gloucester Dit is schandelijk. Wat geeft u het recht om...

Regan trekt aan zijn haar.

Aauw. Mijn haar!

regan Zulke witte haren en zo'n stinkende verrader!

gloucester De haren die ge van mijn hoofd rukt

zullen u één voor één aanklagen en veroordelen.

regan Niet rond de pot draaien, meneer, we weten alles.

cornwall Het rebellenleger rukt op. En gij zweet samen met die smerige zuiderlingen.

gloucester Ik heb geruchten gehoord

waar ik verder niets mee te maken heb.

regan Diplomaat!

Ze trekt hem opnieuw aan zijn haar. Cornwall dwingt Gloucester op de grond, Regan gaat op zijn gezicht zitten, grijpt in zijn ballen.

regan Waar Gloucester?

gloucester *mompelt* Ik weet het niet.

regan *nijpt harder* Waar zijn ze? Ik hoor u niet zo goed.

Edmund komt binnen. Gloucester en Edmund zien mekaar. Gloucester begrijpt het verraad.

gloucester ...Aan onze grenzen.

Cornwall rukt hem een oog uit.

gloucester Aaaaah. O wreedheid! O God, goden!

regan Hij kijkt scheel, Cornie, hij kijkt scheel.

Zijn andere oog zal nooit meer scheel kijken.

Regan rukt het andere oog uit, het rolt op de grond, ze roept ertegen

Vertrap het Cornie, allebei, vertrap ze allebei!

gloucester Edgar, vergeef me, zoon, vergeef me!

cornwall Hoe heerlijk ironisch kan het leven gaan! De

strateeg heeft zich vergist in zijn eigen bloed! *raapt*

Gloucesters ogen van de grond en houdt ze richting Edmund

Kijk dan Gloucester, kijk, hier staat hij, uw zoon,

In al zijn pracht.

Dank u, Edmund. Ge weet dat ik dit niet licht vergeet als we aan de incentives toekomen.

Ge zult een betere broer én vader vinden in mij.

Cornwall kust Edmund, samen met Regan vrijen ze, Edmund steekt Cornwall dood.

edmund *tegen Cornwall, terwijl hij Cornwall doodt* The

next level, Cornie. En ik maak mijn eigen ‘incentives’ wel!

tegen Regan Gij verdiende beter, mooie Regan,

ge moet het mij vergeven, ik deed het voor ons.

regan Ge hebt mij weduwe gemaakt, Edmund.

Ge hebt mij weduwe gemaakt.

plots pragmatisch We hadden uw vader nooit mogen laten

lopen zonder ogen. Waar hij voorbij waggelt wekt hij

medelijden.

Zesde Scène

Lear, Edgar, Kent

De heide

lear Ik heb rechters nodig.

We halen het onrecht uit de wereld.

tot Kent Hooggeleerde rechter, kom bij mij zitten.

Gij zijt tevens een bevoorrechte getuige.

Ik heb schuldigen nodig.

En schuldig zijn ze alle drie!

Laat de schuldigen tot mij komen.

tot Edgar Ik zweer dat zij daar, Goneril,

in mijn kloten heeft gestampt.

kent Kom hier, is uw naam Goneril?

edgar Dat kan ik niet ontkennen.

Ik verklaar mij schuldig aan identitair nationalisme, aan

machtsgeilheid en populisme.

Én ik heb in uw vorstelijke kloten gestampt.

lear Zwijg!

tot Edgar En gij, Regan, uw gespeelde onschuld

verraadt waarvan uw hart gemaakt is. Waaraan zijt gij
schuldig? Beken!

edgar Ik heb mij bezondigd aan casinokapitalisme,
schandelijke zelfverrijking,
en ultraliberale machtsontplooiing,
waarbij ik het sociale weefsel deels bewust deels onbewust
vernietigd heb.

Ik ben schuldig aan het ondergeschikt maken van het leven
zelf, aan de dictatuur van winst, winst, winst.

lear Ha, ha, ik wist het!

Edgar loopt, net als Regan, weg.

Pak haar vast. Ze gaat er met mijn geld vandoor.

Wapens, wapens, vlug!

tot Kent Valse rechter! Waarom liet u haar gaan?

edgar Meined! Meined. De rechter is vermoed als komiek!

Hij is een nar!

kent Ik beken! Ik beken. Ik werp mijn masker af.

Ik ben het! Cordelia.

lear Cordelia? De anarchist!

Kom hier, Cordelia.

tot Edgar Snijd haar open en kijk wat er rond haar hart
woekert.

Is er een natuurlijke verklaring dat een hart zo is verhard?

En? Wat zijn uw bevindingen, dokter?

U bent wel frivool gekleed voor deze tijden van besparingen.

edgar Ik beken! Ik beken! Ik ben schuldig
aan het dragen van een ongeoorloofd kostuum!

lear Ik zie ze allemaal. De schuldigen.

Allemaal schuldig!

tot Kent Ik ben ook schuldig, lieve Cordelia.

Vergeeft ge mij? Kunt ge mij vergeven?

Vergeef me maar niet. Ik ben het niet waard.

kent Ga maar slapen, papa.

Hier is mijn borst, kom,

leg uw hoofd op mijn borst

en slaap. Rust maar goed uit.

Er valt niets te vergeven. Helemaal niets.

lear Doet ge de gordijnen toe? *valt in slaap, de geest van
Cordelia komt op*

edgar Een lijdende leider,

verlicht het volk van zijn eigen zorgen,

maar zoals hij in pijn is, zo alleen...

Wie kan dat dragen?

Nochtans, de geest verdraagt veel pijn
als verdriet een paar vrienden heeft.

kent *tilt Lear op zijn rug* Hop.

Het gekwelde beest slaapt.

Laat ons hopen dat hij rust vindt

voor de kanker hem wegvreet.

Waar is Cordelia toch?

Waarom moest ze toch zo plots vertrekken?

Koppigaards, verdomde koppigaards!

Als Lear niet zo doofstom was geweest!

Naar het Zuiden. Naar Cordelia!

Op hoop van zegen.

vijfde bedrijf

Apocalyps

Eerste Scène

Gloucester, Edgar

edgar Beter te weten dat ge veracht wordt
dan dat ze u paaien en u achter uw rug verachten.
Het laagste schepsel,
het meest door het geluk verstoten ding
leeft zonder angst,
want wat hebt ge te verliezen
als ge geen huis, grond, waardigheid,
geen identiteit meer hebt?
Dus, ijle lucht, ik omhels u: welkom ijle lucht!
kijkt naar zijn vader Wereld, wereld, wereld, valt er nog iets
te begrijpen?
grijpt zijn arm Arme man, kom hier, ik zal u ondersteunen
op uw weg.
gloucester Ik heb geen weg en dus ook geen ogen nodig.
Toen ik kon zien, was ik stekeblind.
O, Edgar, lieve zoon,
mochten mijn handen u nog één keer zien,

ik zou zeggen: 'ik heb weer ogen'.

edgar Mijn God, Kan het nog erger?

Het ergste is het ergste niet zolang ge kunt zeggen:

'Dit is het ergste'.

Uw ogen bloeden. Laat mij u helpen. *omzwachtelt zijn ogen*
gloucester Merci.

Wie zijt ge? Wat doet ge hier?

edgar Ik ben een naaktloper,

ontnomen van alles wat mij dierbaar was.

Krapuul regeert nu het land.

gloucester Het is de ziekte van de tijd

dat gekken blinden leiden.

Hier, neem mijn geld aan,

al weet ik niet wat het nog waard is.

Ik kan er niets meer mee doen.

Alles verdelen, geen excessen meer,

elke man, elke vrouw krijgt evenveel.

Kent ge de weg naar het Zuiden?

Daar is een klip die zich vooroverbuigt

en bang de gapende diepte inkijkt.

Breng mij daarheen, tot de rand.

edgar Geef mij uw arm. Ik zal u leiden.

Tweede Scène

Goneril, Edmund, Albany

goneril Het is zijn laffe aard, het is wie hij is.

Een pastoor van de ergste soort.

Maar gij, Edmund,

dat gij geboren als bastaard,

zo onvervalst zijt,

zo zuiver...

Het gevaar komt van alle kanten, Edmund.

Ga naar Regan en overtuig haar

dat we voor dezelfde vlag moeten vechten:

we worden aangevallen door ratten uit het Zuiden

en het is beter dat we onze krachten nu verenigen.

Meer zelfs, breng een leger op de been en voer het aan.

Ik zal zelf hier van wapens wisselen

en mijn vent een schotelvod geven.

Kom hier, Edmund, lekkere vent, brok natuur...

Ze ruikt aan hem, likt hem in de hals.

Als deze zoen kon spreken,

ze zou uw man-zijn de hoogte inkegelen.

edmund Ik ben van u, tot het einde. *af*

goneril O, wat een contrast. Gij verdient mijn bed, niet die prutser.

Albany op

goneril Zelfs een tuinslak is sneller!

albany Goneril.

goneril Albany.

albany Ik dacht dat wij samen idealen hadden,
dat wij samen ons volk zouden bevrijden
van het juk van het Rijk
maar het enige dat u doet bewegen
is macht, macht, macht!

Dat ge nu met Regan heult
is een dolk in de rug van ons volk.

O, wat zijt ge leeg, Goneril,
dat ik dat nu pas zie, hoe leeg ge zijt.

En hoe wanhopig ge die leegte probeert te vullen.

Pathetisch!

Een wezen dat zijn oorsprong veracht,
is een bodemloos vat, Goneril.

goneril Wat een slechte tekst, Albany!

Het Zuiden staat klaar om onze

in slaap gewiegde grond in te palmen.

En gij gaat wachten tot die zuiderlingen

ons verkrachten en vermoorden?

Ge kwebbelt als een moralistisch wijf,

ge zaagt, ge neut, ge zit op uw gat te bleiten:

‘o, o wat moeten we doen, wat moeten we doen?’

albany Ik dacht dat het de liefde voor ons volk was die u
dreef.

goneril Och Albany, met uw sentimenteel nostalgisch
gezeik. Als ge iets wilt veranderen, moet ge macht hebben!

albany Ten koste van wie ge zijt. Verraadster!

Dat ik zo blind kon zijn.

goneril Dat gij ooit uw piemel in mijn vagina hebt
gekregen! Ge zijt erin gestruikeld.

albany Als ik mijn handen de vrije loop liet gaan,
ik scheurde u aan stukken,
maar ik doe het niet.

Er rest mij nog enige menselijkheid.

goneril O wat zijt ge plots mannelijk. Miauw!

Derde Scène

Edgar, Gloucester

gloucester Wanneer geraken we ooit aan de top?

edgar Ge zijt aan het stijgen. Voelt ge het niet?

gloucester De grond voelt vlak.

edgar Hoort ge de zee?

gloucester Niet echt.

edgar Uw kapotte ogen vertroebelen uw andere zintuigen.

gloucester Dat kan. Alles is troebel.

En toch klinkt uw stem mij bekend.

edgar Ook dat is een valse indruk.

We zijn er. Hier is de plek.

gloucester Wat ziet ge?

edgar Ik zie een gapende afgrond.

Gisteren kondt ge vanop dit punt onmetelijk ver kijken. Nu ziet ge hekken, prikkeldraad, muren. Overal uitslaande branden. De geur van autobanden en benzine. Niemand doet nog moeite om te blussen, iedereen wilt zo snel mogelijk de grens over naar het Zuiden. Stromen mensen staan in lange

rijen aan te schuiven, terwijl kolonnes vrachtauto's het Rijk hebben ingenomen. Soldaten lopen rond met machinegeweren.

Ons merk.

gloucester Ik dacht dat de demonen sliepen.

Een uniform en wat waanideeën volstaan om het beschavingsverniss te laten barsten en wij zagen het niet. Ik zag het niet.

edgar We zijn te sterk geworden.

Of iedereen dacht dat hij sterk was en vergat dat iedereen dat dacht.

gloucester Ik zag het niet. Ik stond erop te kijken en ik zag het niet.

De gouden eeuw van zekerheid en vrede is gedaan.

Kom, laat mijn hand nu los.

Ik wil u horen weggaan.

Vaarwel!

edgar Vaart wel.

gloucester Machtige goden.

Ik verzaak aan deze wereld en onder uw ogen schud ik geduldig mijn ellende van mij af.

Als ik het langer kon verdragen,
en als ik niet zo opstandig was van aard,
dan was mijn kaars vanzelf gedoofd.

Helaas!

Lieve Edgar, vergeef mij!

Kus, adieu!

Hij springt en valt.

edgar Zou het kunnen dat verbeelding

ons van het leven berooft?

Ge moet een veertje geweest zijn,
een luchtbel, een molecule in het bestaan,
anders had de val u verbrijzeld,
maar kijk, ge ademt, ge hebt gewicht,
ge bloedt niet, ge spreekt.

Uw leven is een mirakel. Zeg nog eens iets.

gloucester Ik ben toch niet gevallen?

Viel ik nu of niet?

edgar O jawel, ge zijt gevallen,

en ge wilt niet weten hoe diep.

Kijk maar. Kijk dan.

gloucester Ik kan niet zien. Ik heb geen ogen.

Ik vond het troostend dat miserie niet gehoorzaamt aan de woede van tirannen.

Mag ik niet beslissen over mijn eigen leven?

schreeuwt Mag ik niet beslissen over mijn eigen leven?

*De blinde Gloucester probeert Edgar te slaan,
ze vallen in mekaars armen.*

edgar Kom op.

Het is tijd om op te staan, vriend.

Komaan Lazarus, recht uw rug!

Het Zuiden lonkt.

gloucester *herkent zijn zoon*

Ik wist het wel, lieve Edgar,

ik wist het wel.

Vergeeft ge mij?

edgar Ellende doet een mens openstaan, vader.

Vierde Scène

Lear met bloemen, Edgar, Kent, Gloucester

lear Ik wil naar huis. Laat mij naar huis gaan.

edgar Ik weet niet of ik dit nog aankan.

gloucester Een stem uit de duizend.

Mijn koning, mijn strijdmakker, laat mij u kussen.

lear Ik stink naar sterfelijkheid.

gloucester Onkruid vergaat niet.

Herkent ge mij, oude zak?

lear Weinig mensen blazen sigarettengeur

uit hun poriën. Ik ruik u goed, gore vos.

Waar zijn uw ogen, Gloucester?

gloucester Geen ogen in mijn kop en geen geld in mijn zak.

En toch zie ik hoe het de wereld vergaat. Ik zie het met
mijn gevoel.

lear Kijk met uw oren.

Hoor hoe de rechter de crimineel veroordeelt.

Laat ze van plaats wisselen: rarara, wie is de crimineel, wie
is de rechter? Geen kat die het weet. Hebt ge al eens een

hond zien blaffen naar een bedelaar? En die bedelaar zien
weglopen voor die hond?
Dan weet ge wat gezag is: een hond in uniform.
De speer van gerechtigheid breekt af.
Bekleed de zonde met lompen,
het strootje van de dwerg boort er door.
Niemand is schuldig. Niemand, zeg ik.
Niemand. Ik sta borg voor iedereen.
Koop een paar glazen ogen en doe als een hypocriete
politicus, doe alsof ge ziet
wat ge niet ziet.
Trek mijn laarzen uit. Komaan.
Harder, harder!
edgar O, zin en waanzin door elkaar.
kent Veel dichter bij waarheid komen we niet.
lear Als ge over mijn lot wilt wenen,
neem dan mijn ogen.
Ik ken u al te goed, Gloucester.
We moeten geduld hebben, geduld.
We kwamen huilend op de wereld.
De eerste keer dat we lucht haptten,
deed ons blèten en krijsen.

O wat een mooie ring
Glossy Boy, ik zal u vertellen
hoe de zon weerspiegelt in uw ring.
Wat een kleuren... *valt weer flauw*

Vijfde Scène

Kent, Lear

De geest van Cordelia verzorgt Lear.

cordelia Herkent ge mij?

lear Ge zijt een geest. Dat weet ik.

Waar zijt ge gestorven?

cordelia Laat mij die holte in uw geteisterd lijf genezen.

lear Daarvoor is het te laat, Cordelia.

Waar ben ik? Is het dag?

Ik weet niet meer of dit mijn eigen handen zijn.

Maar ik voel de prik van de naald toch?

cordelia Kijk naar mij, papa.

lear Ik ben een zeer dwaze, kindse man.

Mijn zintuigen zijn onbetrouwbaar, vrees ik.

Ik denk dat gij het zijt.

Ik ken deze plek niet.

Ik weet niet waar ik gisteren geslapen heb,

maar ik denk echt dat gij het zijt,

Cordelia, mijn kind.

cordelia Ik ben het ook, ik ben het echt.

lear Zijn uw tranen nat? Ge moet niet wenen.

Als ge vergif hebt voor mij zal ik het drinken.

Gij hebt redenen om mij te haten. Gij wel.

cordelia Geen redenen. Geen redenen.

lear *lacht, tegen Kent* Ben ik in het Zuiden?

kent In uw Rijk, Lear.

Zesde Scène

Edmund, Goneril, Regan, Albany

regan Edmund, ge weet dat ik naar u verlang.

Zeg het mij in alle eerlijkheid:

zijt ge verliefd op mijn zus?

edmund Verliefd?

regan Ja, verliefd, ja.

edmund Ik zie haar graag in alle eer en deugd.

regan Hebt ge u aan mijn zus gegeven, Edmund?

edmund Ik zou...

regan Let op uw woorden, bastaard.

...

Hebt ge haar geneukt?

Nee, ik wil het niet weten.

En daarbij, als ge haar geneukt hebt

kan het mij niet schelen.

Ik sta hier boven.

Durf niet te liegen, tegen mij, Edmund.

Blijf van mijn zus!

Goneril en Albany op

goneril Ik hoop dat uw politieke instinkt

niet vertroebeld wordt door nijd en lust, lieve zus.

We moeten eendrachtig zijn tegen de vijand.

Denk strategisch.

Er is geen plaats voor uw onhebbelijkheden.

albany We hebben vernomen dat Lear in het Zuiden is, en

dat opstandelingen uit het Zuiden aan onze grenzen staan.

Ik kan alleen maar dapper zijn als ik eerlijk ben. En als ik

eerlijk ben, dat we worden aangevallen door die zuiderlingen

is het enige dat onze zaak gezamenlijk maakt.

edmund Aan wiens kant staat ge dan, Albany?

Moreel gezien?

albany Als ge mij toestaat, voor mij zijt ge

een soldaat in deze oorlog. Geen broer!

goneril Wie is hier de opportunist!

regan Hij voert ons leger aan, Albany

hij verdient het om als broer te worden

aangesproken. Hij vertegenwoordigt mijn rang, mijn

persoon.

goneril Hij is groot genoeg om zichzelf te overstijgen. Hij

heeft uw gunst niet nodig.

Me dunkt.

regan Hij overstijgt zich dankzij de rechten die ik hem heb verleend.

goneril Hebt ge hem die in uw bed gegeven?

regan Edmund, neem mijn leger.

Jawel, neem mij!

De muren zijn van u,

het is allemaal van u.

De wereld is getuige:

ik maak u leider van de Noordelijke Staten.

goneril Ge hebt het recht niet, verraadster!

albany We moeten ons klaarmaken.

Zevende Scène

Edmund hijst zichzelf in een politiepak.

edmund Witte zwanen, zwarte zwanen.

Wie van de twee moet ik nemen?

Alle twee? De witte? De zwarte?

Wie van de twee is puur in haar natuur?

Wie is het zuiverst wit of zwart?

Helaas, lieve Regan, lieve Goneril,

hoe hard ge ook uw best doet,

als ge goed kijkt, echt goed kijkt,

dan ziet ge dat een zwaan niet zwart of wit is,

maar grijs of bruin.

Ge denkt dat iedereen denkt dat de zwaan

onvoorwaardelijke trouw hoog in het vaandel draagt, ge

vergist u, weerom.

Ik weet dat zwanenveren in kussens steken

enkel de hoop van prinsesjes activeert.

Ik zeg u: hoop verlengt slechts de marteling.

Een zwaan bedriegt haar vent en verlaat

uiteindelijk het nest om zich te vermengen met de rest. En
zo is het kleurenpalet voor altijd en eeuwig ‘besmet’.
Ge dacht dat zwanen gracieus en verfijnd zijn,
aah, driewerf fout! Zwanen zijn veel te zwaar.
Ze waggelen zich een weg door het leven,
te vet om adequaat op te stijgen. En voordat ze zich een weg
naar boven spartelen heb ik ze afgeknald. *laadt een
machinegeweer*

Achtste Scène

De personages komen samen op éénzelfde punt. Edmund vermoordt eerst Regan en Goneril. Hij laat Albany in leven. Hij vermoordt Gloucester, laat Lear en Kent in leven. Cordelia staat met de handen open tegenover Edmund. Edmund en Edgar komen tegenover mekaar te staan.

edgar Edmund, broer?

edmund Er valt niets te begrijpen, broer,
niets. En eerlijk, ik schaam mij niet.

edgar Ik moet weten waarom...

Ik kan niet anders.

edmund Ik verveel mij.

edgar Ge wat? Ge hebt alles.

edmund Maar het voelt als niks.

edgar Wij hadden iets gedaan kunnen krijgen. Wij samen.

Wij hadden de mogelijkheid om iets te doen.

Iets.

edmund Het buffet was kaalgeplukt nog voor ik de kans
kreeg om ervan te proeven.

edgar Papa heeft gepr...

edmund Papa heeft niets gedaan,
behalve ons voor te liegen
dat de mogelijkheden eindeloos zijn,
dat we maar te kiezen hebben
welke paden we willen bewandelen
wanneer en met wie.

Papa heeft ons niet verteld dat als er niets is,
er niets te kiezen valt, dat hij alles al had opgesoupeerd, dat
het pad doodloopt.

Lear had gelijk: uit niets komt niets!

edgar En wat is uw antwoord?

edmund Ik heb de machteloosheid niet gecreëerd,
dat moest ik niet doen, ik heb ze gewoon blootgelegd.

Simple comme bonjour.

Rigoureux, maar altijd openlijk.

En niemand heeft mij een strobreed in de weg gelegd.

Niemand.

Dit fenomenale creatieve laboratorium
is niets meer dan een wachtkamer,
een wachtkamer die leidt tot niets,
niets anders dan de dood.

Ik heb de schijnwerkelijkheid doorprikt

met zijn schijnzekerheden en schijn-heiligen,
die zo trots zijn op hun bespottelijke vrijheden.

De enige zekerheid is die van de dood.

Maar goed, ik val uit mijn rol.

Ik was het toch al beu om zo rolvast te blijven.

Dat ligt niet geheel in mijn aard,

dat weet ge wel.

Voor een bastaard ben ik best zuiver in de leer geweest,
vindt ge niet?

Niemand is natuurlijk zuiver, gij ook niet, broer.

Zijt ge bereid om een grens over te gaan

waarvan ge weet dat ge nooit terug zult keren?

Kom, doe het maar, mensen sterven in onze armen, dat is de
waarheid.

edgar Ik kan het niet.

Ik kan niet wat ge van mij vraagt.

edmund Ik heb Cordelia vermoord, lang geleden.

De logica tot in zijn uiterste consequentie.

edgar *in tranen* Ge hebt de hoop vermoord.

En wij deden niks. Niks.

Kom hier broer.

Sorry.

Ik moet.

Edgar doodt Edmund.

Negende Scène

Albany, Kent, Edgar

De geest van Cordelia springt in Lears armen, ze kijken naar mekaar, dan valt ze dood neer.

lear in de leegte

Ween, ween ween.

Wat zijn jullie hard, als steen.

Ze is weg. Voor altijd.

Ze is dood.

Ik weet wanneer iemand leeft. Zij niet.

Dood als aarde. *voelt met zijn pols aan haar mond*

Kijk, mijn mouw beweegt.

Ik voel de warmte. Ze leeft. Ze leeft.

tegen de doden Verraders, moordenaars, allemaal.

tegen haar Wat zegt ge? Zei ge iets? Ge zei iets,

zeg het nog eens, zeg het nog één keer.

Ik krijg geen adem meer. Kan iemand mij helpen?

Mijn knoop los te maken?

Ha! Ziet ge? Ziet ge? Haar lippen bewegen.

Ik zie haar lippen bewegen.

Ziet ge hoe haar lippen bewegen?

edgar *kijkt naar Albany en Kent, ze maken zich proper* De

lucht om ons heen is niet dood en leeg,

ze draagt de golven en het ritme van de tijd in zich.

Ze laat die onbewust in ons bloed doordringen,

tot diep in ons hart en ons denken.

WAAROM KING LEAR EEN EU-VERSIE VERDIENT

een nawoord van Vincent Stuer

Het beeld.

Zowat iedereen lijkt het erover eens dat Shakespeare's *King Lear* als stuk veel tekortkomingen heeft: teveel personages, teveel verhaallijnen, teveel verraders... En toch, schreef George Orwell, blijft het onbetwistbaar overeind: 'Een deel van de poezie, misschien het meest essentiële ervan, is inherent aan het verhaal en staat los van specifieke woorden, en van de vlees-en-bloed voorstelling.' Het overdonderende beeld van Lear is sterker dan al die verwarrende verbositeit op zich: 'Hier is wat ik zie: een majestueuze oude man in een lange zwarte mantel, met golvend wit haar en baard, op de dool doorheen de storm en de hemel vervloekend, vergezeld van een nar en een gek. Meteen daarop verschuift het beeld en de oude man, nog steeds fulminerend, nog steeds niks begrijpend, houdt een dood meisje in zijn armen,

terwijl ergens op de achtergrond de nar aan een galg bengelt.’

Als het idee om Lear in een hedendaagse EU context te geven klopt, dan is het net daarom: ook de Europese onmacht is te complex – de verwarring van financiële crisis en eurocrisis, de dreiging van Ukraine en migratie, de waanzin van Brexit en Trump... Er zijn teveel verhaallijnen om beheersbaar te zijn, maar het alles overheersende beeld van ontredde was bij momenten precies als in Shakespeare’s donkerste, meest meedogenloze stuk.

Dit is wat ik zie, als ik aan de dieptepunten van de voorbije jaren terugdenk: een Schäuble of een Juncker – zelfs een Merkel zo je wil – met hun geesteskind in de armen, nog hopen op een teken van leven. Het is de laatste generatie van eerste Europeanen – de ‘founding sons and daughters’ – voor wie Europa nog steeds over vrede vs. verdeeldheid gaat en die zich het alternatief nog herinneren. Ze worden geconfronteerd, niet alleen met het van nature naderende einde van hun carrière, maar ook met een nieuwe generatie Europeanen, voor wie die Unie hoe dan ook een andere

betekenis heeft. En dus meteen: met het dreigende afbrokkelen van hun politieke erfenis. Ze zijn desondanks bereid het anders aan te pakken, of het minstens een kans te geven.

Dat was het geval bijvoorbeeld toen Wolfgang Schäuble, hoe je het ook bekijkt toch een van de architecten van de Europese eenheid doorheen de crisis, met de idee speelde Griekenland tijdelijk de muntunie te laten verlaten. Dat is ook de redenering achter commissievoorzitter Jean-Claude Juncker's vijf scenario's voor de toekomstige Europese Unie, die hij regeringsleiders en het publiek eerder vorig jaar voorlegde: het hoeft niet per se mijn Europa te zijn, leek hij toe te geven, maar maak jullie eigen Europa dan zélf. De idee dat Europa anders kan, lossier, met 'verschillende snelheden', was tot voor kort op het randje van heiligschennis in sommige Brusselse milieus – vandaag is het zo goed als unaniem aanvaard.

Als dat het is wat de EU nodig heeft om haar samenhang te bewaren...

Ze zijn zelfs bereid hun erfenis over te dragen, maar neem het hen niet kwalijk dat ze zich heel erg bewust zijn van de risico's die overdragen en opdelen in zich dragen.

Know that we have divided in three our Kingdom /
and 'tis our fast intent to shake all cares and business
from our age / conferring them on younger strengths
while we, unburthened, crawl toward death / that
future strife may be prevented now.

Het wantrouwen.

Shakespeare's koning – de echte: James I – wist iets over verdeeldheid. Enkele jaren voor zijn onzekere troonsbestijging had hij een handboek geschreven, de *Basilicon Doron*, waarin hij zijn oudste zoon waarschuwde voor het opdelen van het rijk, moest het ooit rechtstreeks in zijn handen komen te vallen. Niet dat Engeland, Ierland, Schotland en Frankrijk eenvoudig bij mekaar te houden waren, maar eenmaal op de troon gekomen zag James I voor zichzelf een goddelijke opdracht de koninkrijken, in zijn

kroon verenigd, ook in de feiten te verbinden. Het was een oplossing die niks dan problemen in zich droeg. De nieuwe koning was immers ooit katholiek gedoopt, een geloof dat Engeland onder zijn voorgangster Elizabeth I consequenter dan tevoren afgezworen had. Machtsspelletjes en regionale verschillen hadden altijd een godsdienstige ondertoon – met onder meer de terechtstelling van James' moeder Mary tot gevolg – dus het verder aanscherpen van religieuze tegenstellingen riep vragen op over identiteit en loyaleit waar het rijk niet op zat te wachten. (En nog steeds niet: de kolonisatie of 'volksplantingen' in Noord-Ierland begonnen precies op het moment dat *King Lear* voor het eerst op de planken kwam.)

King Lear is niet los te zien van de tijd en de omstandigheden waarin het geschreven is, betoogt James Shapiro in het schitterende 1606 – *Shakespeare and the Year of Lear*. Zowel de schrijver als zijn publiek hadden de tijdsgeest als een spons opgezogen, en die werd overheerst door wantrouwen, schisma en dreiging. Enkele maanden eerder had de bekendste tereurdaad in de Britse geschiedenis plaatsgevonden, of beter: bijna

plaatsgevonden. Een cryptische brief had de koning en zijn omgeving net op tijd gewaarschuwd voor een geplande poging op de belangrijkste dag van het jaar het parlement op te blazen en daarbij niet alleen de koning maar de ganse politieke elite van het land om te brengen – waarbij waarschijnlijk een groot deel van Londen mee in vlammen op gegaan zou zijn. Het Buskruitverraad wordt in Engeland nog elk jaar gevierd op *Guy Fawkes Night*, genoemd naar de bekendste van de samenzweerders: zijn ontmaskering was het begin van een reeks arrestaties, verdachtmakingen en een militaire opstand in Warwickshire die het hele jaar het land in de greep hielden. De anonieme brieven, complottheorieën en martelingen uit *King Lear* waren voor Shakespeare's originele publiek even herkenbaar en 'leesbaar' als het terrorisme en de presidentiële kwaadwilligheid uit *House of Cards* dat voor ons zijn.

William Shakespeare was ook zelf betrokken: Warwickshire is de regio van Stratford-upon-Avon, bij de verdachten waren mensen uit zijn persoonlijke vrienden- en kennissenkring, en zijn familie kwam traditioneel uit de grijze zone tussen katholiek en protestant. Het zou een van

de redenen zijn waarom hij zich als persoon meer dan ooit op de achtergrond is gaan houden. Niet zo zijn net volwassen dochter Suzanna, die later op het jaar voor de rechter verscheen wegens het weigeren van de verplichte communie met Pasen – had ze, net als Cordelia, het karakter van haar vader maar zonder diens zin voor het diplomatieke *doen alsof*?

Wat Shapiro zo boeiend beschrijft is hoe de buitenwereld van algemene maatschappelijke argwaan met *King Lear* de theaterzaal binnengetrokken werd. Koningsmoorden waren altijd al schering en inslag bij Shakespeare maar mensen konden zich nu voorstellen, niet alleen dat het gebeurde, maar dat de hele maatschappelijke orde er mee aan ten onder zou gaan. Het politieke was, via religie, voortaan persoonlijk. In een context van terreur en religieuze tweedracht leek het verglijden van katholiek naar volksvreemd tot staatsgevaarlijk maar al te snel gebeurd. Plots werd alles en iedereen verdacht, en paranoia een beschermingsmechanisme.

albany Well, you may fear too far

goneril Safer than trust too far

Bondiger kan je het oude en het nieuwe wereldbeeld niet samenvatten.

Ook belangrijk voor het verhalende dat theater is: dat het Buskruidcomplot verijdeld werd nog voor het lont aangestoken was, maakte het op een bepaalde manier alleen maar erger. Dit was een strijd die niet met bommen en zwaarden, maar met woorden en beelden beslecht zou worden, met roddels en projectie – ook in de versie van HZT mooi vorm gegeven in de figuur van Edmund, de geboren intrigant die in het spel van wisselende gezichten en gefluisterde geruchten zijn plezier vindt, en *en passant* zowat alle medespelers én het geloof in de waarheid zelf afmaakt. Er was niks gebeurd, nog niet, maar in hoofde van mensen was alles voorgoed veranderd. In zo'n klimaat krijgen *mind fuckers* als Edmund vrij spel.

En de wereld kon wel eens vol met Edmunds zitten. In 'zusterstuk' *Macbeth* – later datzelfde jaar geschreven – klinkt het:

The equivocation of the fiend, that lies like truth / in a short time there will be no faith, no troth, no trust.

Niks is zeker, de leugen wordt waarheid, niks of niemand is te vertrouwen – Was het nu 1606 of 2017?

Net als 2017 had ook 1606 haar modewoorden, en in de eerste plaats was dat: *equivocation* oftewel dubbelzinnigheid, ambiguïteit. Voordien was het woord nauwelijks bekend maar plots was het alomtegenwoordig, nadat verdachten opbiechtten dat er een strategie achter hun leugenachtigheid zat, die aangestuurd werd van buitenaf. Het begin van de 17de eeuw waren de hoogdagen van het absolutisme in Spanje en Frankrijk, dat natuurlijk katholiek was en bovendien over andere middelen leek te beschikken dan het brave, gematigde, redelijke protestantisme. Katholicisme, dat was de meeslependheid van het beeld, de verlokking van het ritueel, de emotionele aantrekkingskracht van het geloof – zaken die het protestantisme grotendeels afgezworen had. Het ergst was de vanuit Rome geabsolveerde leugenachtigheid, de jezuïetenstreek waarmee verdachten onder ede en marteling mochten liegen zolang hun gelovige hart maar het goede bleef menen. In een maatschappij onder hoogspanning voedde het

verder de paranoia. Shakespeare en zijn publiek werden gedwongen zich vragen te stellen over wat hun maatschappij nog overeind hield, wat er onder hen zoal rondliep aan ogenschijnlijk gewone mensen met plannen haar op te blazen. Over wat er nog *echt* was in de wereld rondom hen, en wat schone schijn.

Het is ook voor ons herkenbaar, de schrik van een verborgen strijd met ongelijke wapens. Tegenover Poetin, Syriëstrijders, internetterreur en nepnieuws lijken democratie, oprechtheid, fatsoen en verdraagzaamheid soms een zwaktebod. Ook nu is er iets onherroepelijk veranderd aan onze maatschappij, maar niemand weet juist wat of hoe. Het lijkt ons voor de keuze te plaatsen: ook meedoen aan een vorm van modern absolutisme, op gevaar af er ons maatschappijmodel bij in te schieten? Of net niet toegeven, met mogelijks een nederlaag tot gevolg? De wijze, grijze leiders weten het plots ook niet meer en laten zich mee op sleeptouw nemen door oproerkraaiers en spelletjesspelers – *'t Is the time's plague when madmen lead the blind* – totdat nog nauwelijks het onderscheid te maken is tussen de naäpers en het origineel:

Fools had ne'er less grace in a year / for wise men are
grown foppish / and know not how their wits to wear /
their manners are grown apish.

In zo'n samenleving moet iedereen kleur bekennen. Onder de vorige koningin, Elizabeth I, was het maatschappelijke compromis gebaseerd geweest op een wat hypocriete maar werkbare tolerantie, waarbij iedereen vaag mocht blijven over zijn echte geloof zolang de uiterlijke vormen maar gerespecteerd werden. Haar belofte 'not to open windows into men's souls' kwam nu onder onhoudbare druk te staan. Er kwam nieuwe wetgeving waardoor iedereen een Eed van Trouw moest zweren aan de Engelse kerk 'zonder enige equivocatie of mentale ontwijking of welke geheime terughoudendheid dan ook'. Ook nu gaan weer stemmen op om een expliciet engagement aan 'onze waarden' te eisen. Migranten tekenen in Nederland sinds kort een *Participatieverklaring*, in België moet de *Nieuwkomersverklaring* de integratie verplicht maken. Dat we die principes expliciet ondertekend willen zien, zegt veel over het afkalven van wat ooit impliciet aanvaard werd en

over het wantrouwen tegenover anderen, wiens ziel we pas vertrouwen als we er een venster op geopend hebben.

In het decennium dat begon in 1606 lag zo het begin van tendenzen die tot de Engelse burgeroorlog zouden leiden, inclusief een verraden en terechtgestelde koning (James' zoon Charles I) en een diep verdeeld koninkrijk. 1606 was het jaar waarin alles verzuurde. De tijd van kiezen-of-delen begon bij *Lear*. Maar laat ons de parallel nu ook weer niet te ver doortrekken.

Generatieconflict.

Want er is ook een andere lezing mogelijk van *King Lear*, een die meer waardering opbrengt voor de opstandige jeugd. Er is niet alleen de nukkige maar nuchtere Cordelia, die zelfs tegenover haar graag geziene vader geen vlijerij uitgesproken krijgt:

For I want that glib and oily art to speak and purpose
not / since what I well intend, I'll do't before I speak.

Het siert haar des te meer in vergelijking met de door ijdelheid bevangen Lear, die plicht en loyauteit niet meer weet te onderscheiden van de kruiperige en behaagzieke intriganten waarmee hij omringd wordt. Van bij het begin wordt hij gewaarschuwd:

Think'st thou that duty shall have dread to speak when
power to flattery bows?

Niet dus, en hij heeft zijn ondergang zelf in gang gezet.

Stephen Greenblatt, in het inzichtelijke *Will in the World, How Shakespeare became Shakespeare*, ziet het stuk veel minder politiek. Zijn koning is gewoon een bange, oude man die vol twijfel tegen zijn pensioen opkijkt. Zo wordt het een kleinmenselijk verhaal van erven en sterven, van kopzorgen en schrik om zelf niet verzorgd te worden – wat heel erg met Shakespeare's laatste levensjaren overeenstemde. Hij was 42 toen hij het schreef, een leeftijd die de meeste mensen in die tijd niet eens haalden. Vijf jaar later zou hij Londen achter zich laten, niet veel later ook het schrijverschap op zich. Nog voor het schrijven van *King Lear* had hij zich actief met zijn oude

dag beziggehouden en de verdeling van de aanzienlijke rijkdom die hij met de jaren opgebouwd had, kondigde zich aan als een lastige opdracht. Zijn dochters waren net getrouwd en minstens een van zijn schoonzonen was voor geen meter te vertrouwen. Zijn vrouw, met wie hij altijd al een LAT-relatie had gehad, kwam in zijn uiteindelijke testament niet eens voor. Op wat stukken en brokken na zou zijn fortuin naar zijn oudste gaan, Suzanna, de lievelingsdochter. Onverdeeld, zoals hij uit Lear's ongeluk had kunnen leren.

Erfenissen zijn kwalijke zaken, zeker als de oude man niet los kan laten. *Idle old man, that still would manage those authorities / that he hath given away* – is het Shakespeare's onfortuinlijke dochter die het hem verwijt, of eentje van Lear? Welk van de twee vaders is het die smeekt:

On my knees I beg / that you'll vouchsafe me raiment,
bed and food!

Wie het bloed en de chaos uit *King Lear* even vergeet, leest er zo iets gewoons en natuurlijks in, een vraagstuk van botsende logica's tussen generaties.

Ook in Europa sluimert een confrontatie tussen oud en jong. In landen als Griekenland, waar een huizenhoge schuld, opgebouwd door de vorige generaties, afbetaald zal worden door de komende. Of in het Verenigd Koninkrijk, waar de ouderen het land de EU uit stemden zonder veel rekening te houden met de economische gevolgen, tegen de zin van de jongere generatie in, die wel met de brokken blijft zitten. *Après nous le déluge*. En in zovele andere landen waar baby boomers met de jaren eigen bezit verwierven en sociale rechten opbouwden die sinds de financiële crisis onhaalbaar zijn voor al wie na hen komt. Doorheen Europa groeit voor het eerst een generatie op die armer wordt dan hun ouders. Sinds kort heb je voor het eerst meer kans op armoede als je jong bent, dan als oudere. En op een paar generaties tijd werd ook het milieu opgesoupeerd, voorgoed.

I gave you all, klaagt Lear, verontwaardigd om de ondankbaarheid van zijn kroost, waarop zijn dochter Regan terugbijt: *And in good time you gave it!* Die goede tijden zijn gedaan, en nu wordt de rekening doorgeschoven. Dan lijkt het geëiste respect voor grijze haren op niet minder dan

zelfontkenning, zelfs vernedering – zoals de complotbrief in King Lear het prachtig stelt:

This policy and reverence of age makes the world
bitter to the best of our times / keeps our fortunes
from us till our oldness cannot relish them / I begin to
find an idle and fond bondage in the oppression of
aged tyranny / who sways, not as it hath power, but as
it is suffered.

Ze zijn meer kwaad dan eerbiedig, onze jeugd, en neem het
hen eens kwalijk.

Verraad.

Slotsom is natuurlijk wel de radeloosheid, de
uitzichtloosheid van een wereld waarin niks meer overeind
blijft. Terecht of niet, kwaad zijn is geen strategie. *Nothing
can come of nothing* luidt de slagzin van King Lear. Het
woord ‘niets’ komt in het oorspronkelijke stuk meer dan
dertig keer voor, ‘nee’ meer dan honderdtwintig, en ‘niet’

nog eens dubbel zoveel. *King Lear* is tégen. De negatie van alles. Negativiteit als verhaal op zich.

Love cools, friendship falls off, brothers divide. In cities, mutinies; in countries, discord; in palaces, treason; and the bond cracked 'twixt son and father....
We have seen the best of our time.

Ook dat is Europa, waar tegenstanders vaak vol manische energie zitten terwijl zogezegde voorstanders in het beste geval op de vlakte blijven, en in het slechtste geval vlotjes meegaan met de kritiek. Zowel links als rechts, de sceptici en de utopisten, soms lijken ze het er allemaal over eens dat aan het echte Europa best niet teveel woorden vuil gemaakt worden. Is dat het echte verschil dat de overwinningen van Macron en Merkel vorig jaar inzetten, dat er weer ruimte is voor 'iets'?

King Lear zal je het antwoord niet geven. Ook in Simon De Vos' versie heeft het niks opbeurends, laat staan moraliserends – daar is Lear te zwart voor, en hij blijft ondanks de doorslag naar een hedendaagse Europese Unie dicht bij de oorspronkelijke verhaallijnen. Als er al iets aan

boodschap uit te halen valt, zou je er een hint van stoïcisme in kunnen lezen, een pleidooi voor politieke koppigheid. Met de mysterieuze laatste woorden van Edgar:

The weight of this sad time we must obey / speak
what we feel, not what we ought to say.

Want hoop is er altijd. Orwell's gitzwarte beeld werd door Shakespeare zelf wat bijgesteld – een heel klein beetje – in een latere versie van zijn stuk, waarin de stervende Lear Cordelia's lippen denkt te zien bewegen: *Look there, look there!*

Het donkerst is het, vlak voor de dageraad.

Vincent Stuer

1 februari 2018

Vincent Stuer (Sint Niklaas, 1975) is speechschrijver bij de Europese commissie en theaterauteur.

King Lear ging in de bewerking van Simon De Vos in
première op 9 november 2017 in Hetpaleis in Antwerpen

Spel: Simon Boer, Evgenia Brendes, Nona Buhrs, Bram De
Win, Jan Hammenecker, Michaël Pas, Kaspar
Schellingerhout, Krisjan Schellingerhout, Jobst Schnibbe,
Scarlet Tummers

Regie: Simon De Vos

Compositie: Stijn Cole

Vormgeving/scenografie: Mark Van Denesse

Dramaturgie: Bart Van den Eynde

www.hetpaleis.be

www.hetzuidelijktoneel.nl

Bij de bewerking is gebruik gemaakt van de vertalingen van
Willy Courteaux, Hugo Claus en Gerrit Komrij.

William Shakespeare (1564-1616) was de zoon van een handschoenmaker uit Stratford-upon-Avon en van Mary Arden, dochter uit een welvarende boerenfamilie in Wilmcote. Beide waren semi-analfabeet. In 1582 trouwde Shakespeare Anne Hathaway. Zij kregen drie kinderen: Susanna (1583-1649) en de tweeling Hamnet (1585-1596) en Judith (1585-1662). Circa 1585 vertrekt Shakespeare naar Londen, waar hij als acteur aan de kost probeert te komen. In 1589 schrijft hij zijn eerste toneelstuk, *Henry VI*. In totaal zal hij in twintig jaar tijd bijna veertig stukken schrijven, alleen of samen met andere auteurs en theatermakers. Hij schreef ook 154 sonnetten en twee lange, erotische gedichten, *Venus and Adonis* en *The Rape of Lucrece*.

De helft van alle aan hem toegeschreven stukken is pas na zijn dood gepubliceerd, in de beroemde Folio-editie van 1623. Van andere stukken circuleerden tijdens Shakespeares leven in Londen diverse roefdrukken, waarvan geen enkele door de schrijver zelf was geautoriseerd. Shakespeare was ook een gewiekst diplomaat en een gehaaid zakenman. Als aandeelhouder in zijn eigen theatergezelschap verdiende hij het tienvoud van het jaarsalaris van een schooldirecteur.

Omstreeks 1610 keerde hij welgesteld terug naar Stratford.
Hij overleed op 23 april 1616.

Toneelwerk

Tragedies

Titus Andronicus – 1593/1594

Romeo en Julia – 1595/1596

Julius Caesar – 1599

Hamlet – 1600/1601

Othello – 1604

Koning Lear – 1605

Macbeth – 1606

Antonius en Cleopatra – 1606/1607

Timon van Athene – 1607/1608

Coriolanus – 1607/1608

Komedies

De klucht der vergissingen – 1592-1594

Het temmen van de feeks – 1593/1594

De twee edellieden van Verona – 1594

Veel gewin, geen gemin – 1594/1595
Een midzomernachtsdroom – 1595/1596
De koopman van Venetië – 1596/1597
De vrolijke vrouwtjes van Windsor – 1597 – revisie ca.
1600/1601
Veel leven om niets – 1598/1599
Zoals u wilt – 1599
Driekoningenavond – 1601/1602
Eind goed, al goed – 1602/1603
Maat voor maat – 1604

Historische stukken

Eerste deel van Koning Henry vi – 1589/1590 – revisie
1594/1595
Tweede deel van Koning Henry vi – 1590/1591
Derde deel van Koning Henry vi – 1590/1591
Richard III – 1592/1593
Edward III – 1592-1595 – auteurschap onzeker
Koning John – 1594-1596
Richard II – 1595
Eerste deel Henry Iv – 1596/1597
Tweede deel Henry Iv – 1598
Henry v – 1599
Troilus en Cressida – 1601/1602

Henry VIII – 1612/1613 – i.s.m. John Fletcher

Romantische stukken

Pericles – 1607/1608

Cymbeline – 1609/1610

Een winteravondsprookje – 1610/1611

De Storm – 1611

Simon De Vos (1981) studeerde Germaanse Talen aan de Universiteit van Gent en volgde daarna de regieopleiding aan de toneelacademie in Maastricht. Tijdens zijn studies in Maastricht richtte hij het gezelschap Sermoen op waar hij teksten regisseerde als *Disco Pigs* van Enda Wals, *Food Chain* van Nicky Silver, *Blasted* (geselecteerd voor TAZ#2010) van Sarah Kane en *Big Shoot* van Koffi Kwahulé. Samen met Cie Lodewijk/Louis maakte Sermoen in 2014 *Mind Your Step* bij de KVS. In 2015 volgde een tweede voorstelling bij de KVS, *Le Grand Cirque* van Mohamed Kacimi. Voor o.a. Kaaiman en HETPALEIS bewerkte hij eerder klassiek repertoire voor jongeren zoals *Metamorfosen*, *Caligula* en *Romeo en Julia*.

Vertalingen/bewerkingen

King Lear – 2018

Romeo en Julia – 2015

Metamorfosen– 2013

Caligula – 2011